

OP NOKIA TAKUUKORKO 9/2017 LAINAKOHTAISET EHDOT

Nämä Lainakohtaiset ehdot muodostavat yhdessä OP Yrityspankki Oyj:n 26.5.2017 päivätyn ja julkaistun joukkovelkakirjaohjelman ohjelmaesitteen ("Ohjelmaesite") ja siinä olevien Yleisten lainaehtojen kanssa tämän Lainan ehdot. Ohjelman Yleisiä lainaehtoja sovelletaan, mikäli Lainakohtaisissa ehdoissa ei ole toisin määrätty. Lainakohtaiset ehdot on laadittu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/71/EY 5 artiklan 4 kohdan mukaisesti ja niitä tulee lukea yhdessä Ohjelmaesitteen ja sen mahdollisten täydennysten kanssa.

Ohjelmaesite ja sen täydennykset julkaistaan OP Ryhmän verkkosivuilla www.op.fi/joukkolainat. Ohjelmaesite sekä Ohjelman alla liikkeeseen laskettavien yksittäisten Lainojen Lainakohtaiset ehdot ja niihin liittyvät muut asiakirjat ovat maksutta saatavissa merkintäpaikoissa kunkin konttorin aukioloaikana sekä OP Ryhmän verkkosivuilla www.op.fi/joukkolainat kaksi (2) Pankkipäivää ennen Lainan merkintäajan alkamista.

Saadakseen täydelliset tiedot Liikkeeseenlaskijasta ja tarjouksesta sijoittajan on tutustuttava sekä Ohjelmaesitteeseen ja sen mahdollisiin täydennyksiin että näihin Lainakohtaisiin ehtoihin. Tätä Lainaa koskeva tiivistelmä on liitetty näihin Lainakohtaisiin ehtoihin.

Lainakohtaisissa ehdoissa on merkitty termillä "alustava" ne kohdat, jotka vahvistetaan viimeistään liikkeeseenlaskupäivänä.

OP Yrityspankki Oyj laskee liikkeeseen rajatulle joukolle sijoittajia merkittäväksi tarkoitetun private placement -tyyppisen joukkovelkakirjalainan.

SIJOITTAJA VOI MENETTÄÄ SIJOITTAMANSA PÄÄOMAN OSITTAIN TAI KOKONAAN.

OSA I – YLEISET EHDOT

1. Lainan nimi:	OP Nokia Takuukorko 9/2017
2. Liikkeeseenlaskija:	OP Yrityspankki Oyj
3. Lainan pääjärjestäjä:	OP Yrityspankki Oyj
4. Maksuasiamies:	OP Yrityspankki Oyj
5. Laskenta-asiamies:	OP Yrityspankki Oyj
6. Kohde-etuus/Kohde-etuuskori:	Osake: Nokia Oyj (Bloomberg Ticker: NOKIA FH Equity)
7. Valuutta:	Euro
8. Lainan nimellisarvo:	7.952.000 euroa
9. Velkakirjojen muoto:	Arvo-osuusmuotoinen
10. Velkakirjojen määrä:	7.952

11. Velkakirjojen nimellisarvo ja minimimerkintä:	Nimellisarvo 1.000 euroa Minimimerkintä 5.000 euroa
12. Merkintäaika:	12.6.2017 – 21.7.2017 klo 14.00 mennessä
13. Liikkeeseenlaskupäivä:	26.7.2017
14. Laina-aika:	26.7.2017 – 22.5.2018
15. Takaisinmaksupäivä:	22.5.2018 Mikäli Takaisinmaksupäivä ei ole Pankkipäivä, siirtyy Takaisinmaksupäivä seuraavaan Pankkipäivään. Maksuajankohdan siirtyminen ei vaikuta maksettavaan määrään.
16. Takaisinmaksettava määrä:	Nimellisarvo x Palautuskerroin
Kohde-etuus/Kohde-etuuskori:	Kohdassa 6. ilmoitettu Osake
Nimellisarvo:	7.952.000 euroa
Palautuskerroin:	<u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 2 mukaisessa muodossa valittu Sääntö4:</u> Jos Tuotto on pienempi [tai yhtä suuri] kuin Barrier: $1 + (\text{Tuotto} - \text{Tuottoraja}) \times \text{Kerroin}$, kuitenkin vähintään Vähimmäispalautuskertoimen suuruinen. Vähimmäispalautuskerroin on Liikkeeseenlaskijan ilmoittama kiinteä arvo. Jos Tuotto on suurempi [tai yhtä suuri] kuin Barrier, Palautuskerroin on 1 <u>Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Sääntö4:</u> Jos Tuotto on pienempi kuin -15 %: $1 + (\text{Tuotto} - 0 \%)$, kuitenkin vähintään Vähimmäispalautuskertoimen suuruinen. Vähimmäispalautuskerroin on 0. Jos Tuotto on suurempi tai yhtä suuri kuin -15 %, Palautuskerroin on 1
Paino Sääntö 2:n laskentaa varten:	Ei sovelleta
Irtautumispiste:	Ei sovelleta

Kiinnityspiste:	Ei sovelleta
Palautusosuus:	Ei sovelleta
Valuuttakurssikerroin:	Ei sovelleta
FX Loppuarvo:	Ei sovelleta
FX Loppuarvon määräytymispäivä(t) FX Loppuarvon laskentaa varten:	Ei sovelleta
FX Alkuarvo:	Ei sovelleta
FX Alkuarvon määräytymispäivä(t) FX Alkuarvon laskentaa varten:	Ei sovelleta
Tuotto:	<p><u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 2 mukaisessa sekä tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Laskenta-kaava1:</u></p> $\frac{\text{Loppuarvo}}{\text{Alkuarvo}} - 1$ <p><i>Selitys:</i> Tuotto määräytyy Kohde-etuuden suhteellisen arvonmuutoksen perusteella siten, että Loppuarvoa verrataan Alkuarvoon.</p>
Paino Sääntö 4:n laskentaa varten:	Ei sovelleta
Paino Sääntö 5:n laskentaa varten	Ei sovelleta
Loppuarvo:	<p><u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 2 mukaisessa muodossa valittu Loppuarvo2:</u></p> <p>Loppuarvon [määräytymispäivän/määräytymispäivien] virallinen päätösarvo</p> <p><u>Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Loppuarvo2:</u></p> <p>Loppuarvon määräytymispäivän virallinen päätösarvo</p>
Loppuarvon määräytymispäivä(t):	<p><u>Ohjelman yleisten lainaehtojen kohdan "Määritelmät" mukaisessa sekä tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Loppuarvon Määräytymispäivä:</u></p> <p>Arvostuspäivä</p>
Arvostuspäivä(t):	4.5.2018

Havaintopäivä(t):	Ei sovelleta
Päättymispäivä:	Ei sovelleta
Tarkastelupäivä(t):	Ei sovelleta
Keskiarvostuspäivä(t):	Ei sovelleta
Alkuarvo:	<u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 2 mukaisessa muodossa valittu Alkuarvo1:</u> Liikkeeseenlaskijan määrittämä arvo <u>Tähän Lainaan soveltuva muodos valittu Alkuarvo1:</u> Liikkeeseenlaskijan määrittämä arvo, joka perustuu Kohde-etuuden arvoon Liikkeeseenlaskijan valitsemana päivänä välillä merkintäajan ensimmäinen päivä ja Liikkeeseenlaskupäivä (molemmat päivät mukaan lukien).
Alkuarvon määräytymispäivä(t):	Ei sovelleta
Arvostuspäivä(t):	Ei sovelleta
Havaintopäivä(t):	Ei sovelleta
Lähtöpäivä:	Ei sovelleta
Tarkastelupäivä(t):	Ei sovelleta
Keskiarvostuspäivä(t):	Ei sovelleta
Barrier:	-15 %
Tuottoraja:	0 %
Kerroin:	Ei sovelleta
Vähimmäispalautuskerroin:	0
Viitekorko:	Ei sovelleta
Viitekoron määräytymispäivä(t):	Ei sovelleta
Toteutuskorko:	Ei sovelleta
Enimmäispalautuskerroin:	Ei sovelleta
17. Takaisinmaksutapa:	Yhdessä erässä Takaisinmaksupäivänä

18. Lainaan soveltuvat Tuottokomponentit:	Hyvitys
Kohde-etuus/Kohde-etuuskori:	Kohdassa 6. ilmoitettu Osake
19. Koron määräytymisperuste:	Ei sovelleta
20. Hyvityksen määräytymisperuste:	

Osakesidonnainen Laina:

Hyvitys:	<u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 5 mukaisessa sekä tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Hyvitys I:</u>
	Laskennallinen Pääoma × Tuottokerroin × Sovellettu Tuotto
Laskennallinen Pääoma:	<u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 5 mukaisessa sekä tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Laskennallinen Pääoma I:</u>
	Nimellisarvo
Nimellisarvo:	7.952.000 euroa
Pääomakerroin:	Ei sovelleta
Tuottokerroin:	1
Sovellettu Tuotto:	Sovellettu Tuotto I
Vähimmäistuotto:	<u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 5 mukaisessa muodossa valittu Vähimmäistuotto I:</u>
	Liikkeeseenlaskijan määrittämä kiinteä arvo
	<u>Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Vähimmäistuotto I:</u>
	6 %
Vähimmäistuoton Määräytymispäivä(t):	Ei sovelleta
Lukituskerroin:	Ei sovelleta
Lukitustaso _(j) :	Ei sovelleta
Kohde-etuuden Arvonmuutos:	Ei sovelleta

Paino:	Ei sovelleta
Enimmäistuotto:	Ei sovelleta
Kerroin Enimmäistuoton laskentaa varten:	Ei sovelleta
Tuotto:	Ei sovelleta
Loppuarvo:	Ei sovelleta
Loppuarvon määräytymispäivä(t):	Ei sovelleta
Arvostuspäivä(t) Loppuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Havaintopäivät(t) Loppuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Päätymispäivä Loppuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Tarkastelupäivä(t) Loppuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Keskiarvostuspäivä(t) Loppuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Alkuarvo:	Ei sovelleta
Alkuarvon määräytymispäivä(t):	Ei sovelleta
Arvostuspäivä(t) Alkuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Havaintopäivät(t) Alkuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Lähtöpäivä Alkuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Tarkastelupäivä(t) Alkuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Keskiarvostuspäivä(t) Alkuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Tuottoraja:	Ei sovelleta

Kerroin Tuottorajan laskentaa varten:	Ei sovelleta
Valuuttakurssikerroin:	Ei sovelleta
FX Loppuarvo:	Ei sovelleta
FX Loppuarvon määräytymispäivä(t) FX Loppuarvon laskentaa varten:	Ei sovelleta
FX Alkuarvo:	Ei sovelleta
FX Alkuarvon määräytymispäivä(t) FX Alkuarvon laskentaa varten:	Ei sovelleta
21. Hyvityksen maksupäivä(t):	22.5.2018 Mikäli Hyvityksen maksupäivä ei ole Pankkipäivä, siirtyy kyseinen Hyvityksen maksupäivä seuraavaan Pankkipäivään. Hyvityksen maksupäivän siirtyminen ei vaikuta maksettavaan määrään.
22. Pankkipäivä:	Helsinki, TARGET
23. Pankkipäiväolettaja:	Seuraava
24. Lainan etuoikeusasema:	Ohjelman yleisten lainaehtojen kohdan 4.5 mukainen Joukkovelkakirjalaina
25. Liikkeeseenlaskijan oikeus ennenaikaiseen takaisinmaksuun:	Kyllä, sovelletaan Ohjelman yleisten lainaehtojen kohtaa 4.11
26. Arvo-osuuden omistajan oikeus vaatia ennen aikaista takaisinmaksua:	Ei
27. Liikkeeseenlaskijan oikeus Lainan ennen aikaiseen takaisinmaksuun Suojausinstrumenttiin kohdistuneen Lainmuutoksen perusteella ("Suojausinstrumenttiin kohdistunut lainmuutos")	Ohjelman yleisten lainaehtojen kohta 4.12 soveltuu
28. Liikkeeseenlaskijan oikeus Lainan ennen aikaiseen takaisinmaksuun Suojausinstrumentin ylläpidosta johtuvien kulu- jen kasvun perusteella ("Suojausinstrumentin ylläpidosta johtuva kulu- jen kasvu")	Ohjelman yleisten lainaehtojen kohta 4.13 soveltuu
29. Liikkeeseenlaskijan oikeus Lainan ennen aikaiseen takaisinmaksuun Suojausinstrumentissa tapahtuneen häiriön perusteella ("Suojausinstrumentissa tapahtunut häiriö"):	Ohjelman yleisten lainaehtojen kohta 4.14 soveltuu

30. Liikkeeseenlaskijan oikeus Lainan takaisinostoon:	Kyllä, sovelletaan Ohjelman yleisten lainaehtojen kohtaa 4.18
31. Ehto Lainan liikkeeseenlaskun toteuttamiselle:	OP Yrityspankilla on oikeus peruuttaa Lainan liikkeeseenlasku, mikäli merkintöjen määrä jää alle 3.000.000 euron. OP Yrityspankki pidättää itselleen oikeuden peruuttaa Lainan liikkeeseenlasku kokonaan tai osittain viimeistään Liikkeeseenlaskupäivänä, mikäli OP Yrityspankin mielestä kansallisissa tai kansainvälisissä taloudellisissa tai poliittisissa olosuhteissa taikka muissa Lainan liikkeeseenlaskuun oleellisesti vaikuttavissa olosuhteissa on tapahtunut sellainen muutos, joka voisi haitata tai vaikeuttaa Lainan liikkeeseenlaskun toteuttamista.
32. Lainaehtojen lopullinen vahvistaminen:	Sovelletaan Ohjelman yleisten lainaehtojen kohtaa 4.20
33. Tiedot Kohde-etuuden arvonkehityksestä ja volatilititeetista:	Tiedot Kohde-etuuden arvonkehityksestä ja volatilititeetista saa pyydettäessä merkintäpaikoista.

OSA II – ERITYISET EHDOT

Osakesidonnaiset Lainat

1. Markkinahäiriö:	Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 6 (<i>Erityiset ehdot – Osakesidonnaiset Lainat</i>) kohta 3 soveltuu
2. Päätymispäivän siirtyminen:	Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 6 (<i>Erityiset ehdot – Osakesidonnaiset Lainat</i>) kohta 4 soveltuu
3. Korjaus Osakkeen arvoon:	Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 6 (<i>Erityiset ehdot – Osakesidonnaiset Lainat</i>) kohta 5 soveltuu
4. Osakkeeseen tai sen liikkeeseenlaskuun tai sen liikkeeseenlaskuun yhtiöön kohdistuva mukauttamistoimenpide:	Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 6 (<i>Erityiset ehdot – Osakesidonnaiset Lainat</i>) kohta 6 soveltuu
5. Erityinen enneaikainen takaisinmaksu:	
a) Kohde-etuuden korvaamisen tai laskennan korjauksen kohtuuttomuus	Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 6 (<i>Erityiset ehdot – Osakesidonnaiset Lainat</i>) kohta 7 a) soveltuu
b) Lainan rakenteesta johtuva enneaikainen takaisinmaksu	Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 6 (<i>Erityiset ehdot – Osakesidonnaiset Lainat</i>) kohtaa 7 b) ei sovelleta
6. Arvopaperipörssi:	Nasdaq OMX Helsinki
7. Kohde-etuutta koskevien tietojen saatavuus ja erityisehdot:	www.nokia.com
8. Lisenssisopimuksen mukainen käyttöoikeus:	Ei sovelleta

OSA III – MUUT EHDOT

Tiedot liikkeeseenlaskusta

1. Päätökset ja valtuudet, joiden nojalla Laina lasketaan liikkeeseen: OP Yrityspankin hallituksen 22.12.2016 antama valtuutus, jonka mukaisesti Lainan liikkeeseenlaskusta on tehty päätös 30.5.2017.
2. Liikkeeseenlaskuun osallistuvien intressit ja eturistiriidat: Liikkeeseenlaskijan ja Laskenta-asiamiehen ollessa sama taho, on mahdollista, että Laskenta-asiamiehen tekemillä toimenpiteillä on vaikutusta Liikkeeseenlaskijan asemaan, mikä saattaa aiheuttaa eturistiriitatilanteen esimerkiksi tilanteessa, jossa Laskenta-asiamiehen harkintavalta vaikuttaa Liikkeeseenlaskijan maksuvelvoitteiden määrään.
- Mahdollisissa eturistiriitatilanteissa OP Yrityspankki toimii hyvän tavan mukaisesti.
3. Liikkeeseenlaskun luonne: Yksittäinen laina
4. Merkintäpaikat: OP Yrityspankki Oyj
5. Merkintäoikeudet: Ei sovellu
6. Merkintä-/säilytyspalkkio: Ei merkintäpalkkiota.
- Arvo-osuuksien säilytyksestä veloitetaan kulloinkin voimassa olevan hinnaston mukainen säilytyspalkkio. Säilytyspalkkion suuruus riippuu sijoittajan käyttämän Arvo-osuustiliä hallinnoivan tahon säilytyspalveluehdoista.
7. Arvo-osuuksien kirjaaminen: Arvo-osuudet kirjataan merkitsijän ilmoittamalle arvo-osuustilille viimeistään viidentenä (5.) Liikkeeseenlaskupäivän jälkeisenä Pankkipäivänä arvo-osuusjärjestelmästä ja –tileistä annettujen lakien ja Euroclear Finland Oy:n sääntöjen ja näiden sääntöjen perusteella tehtyjen päätösten mukaisesti.
8. Emissiokurssi: Vaihtuva 99,59.
9. Merkinnän maksu: Merkintä on maksettava kokonaisuudessaan viimeistään Liikkeeseenlaskupäivänä merkinnän yhteydessä ilmoitettavalla tavalla.
10. Lainan efektiivinen tuotto ja duraatio: Lainalle laskettava lopullinen efektiivinen vuotuinen tuotto riippuu Kohde-etuuden arvonkehityksestä, joten sitä ei ole mahdollista laskea etukäteen.
- Jos Laina pidetään Takaisinmaksupäivään, on Lainan efektiivinen vuotuinen tuotto riippuvainen Lainan Takaisinmaksettavan määrän suuruudesta.
- Lainan kassavirtojen painotettu keskimääräinen takaisinmaksuaika eli Macaulayn duraatio on 9 kuukautta ja 26 päivää.
11. Merkintäsitoumukset: Ei
12. Kiintiöt tarjouksen toteuttamisessa kahden tai useamman valtion alueella: Ei sovellu

13. Arvio Liikkeeseenlaskijalle kertyvän pääoman määrästä: Liikkeeseenlaskijalle kertyy arviolta 100 % merkitystä nimellisarvosta liikkeeseenlaskuun liittyvien palkkioiden ja kulujen jälkeen.
14. Strukturointikustannus ja pääoman suunniteltu käyttötapa: Strukturointikustannus on enintään 1,20 prosenttia, joka vastaa noin 1,462 prosentin vuotuista kustannusta, mikäli sijoitus pidetään eräpäivään asti, eikä Lainassa ole tapahtunut ennaikaista takaisinmaksua. Strukturointikustannuksen suuruus perustuu lisäksi sille oletukselle, että Lainan emissiokurssi on 100,45. Kustannus sisältyy merkintähintaan, eli sitä ei vähennetä eräpäivänä maksettavasta tuotosta taikka eräpäivänä palautettavasta Takaisinmaksettavasta määrästä. Strukturointikustannus määritellään lainakohtaisesti ja se perustuu Lainan sisältämien korko- ja johdannaissijoitusten arvoille arvostuspäivänä 31.5.2017. Strukturointikustannus perustuu Lainan alustaviin ehtoihin. Strukturointikustannus sisältää kaikki liikkeeseenlaskijalle Lainasta aiheutuvat kulut, kuten liikkeeseenlasku-, lisenssi-, materiaali ja markkinointi-, selvitys- ja säilytyskustannukset. Liikkeeseenlaskija ei peri Lainasta erillistä merkintäpalkkiota.
- Laina on osa Liikkeeseenlaskijan varainhankintaa.
15. Arvo-osuusjärjestelmä ja rekisterinpitäjä: Euroclear Finland Oy:n OM-järjestelmä
16. Lainan ISIN-koodi: FI4000266572
17. Pörssilistaus ja arvio sen alkamisesta: Ei listata
18. Jälkimarkkinat: OP Yrityspankissa otetaan vastaan Lainaa koskevia osto- ja myyntitarjouksia.
18. Suostumus arvopaperien edelleenmyyntiin ja lopulliseen sijoittamiseen: Ei
19. Tarjousaika arvopaperien edelleenmyyntiin ja lopulliseen sijoittamiseen: Ei sovelleta
20. Suostumukselle asetetut ehdot: Ei sovelleta
21. Rahoituksenvälittäjä(t): Ei sovelleta
22. Ilmoitukset: Lainaa koskevat ilmoitukset ja kutsut saatetaan Arvo-osuuden omistajien tietoon internet-osoitteessa www.op.fi/joukkolainat

Helsingissä, 25. päivänä heinäkuuta 2017

OP YRITYSPANKKI OYJ

LAINAKOHTAISTEN EHTOJEN LIITE – LIIKKEESEENLASKUN TIIVISTELMÄ

Jakso A – Johdanto ja varoitukset		
A.1.	Varoitus	<p>Tämä tiivistelmä on Ohjelmaesitteen johdanto.</p> <p>Sijoittajan tulee perustaa sijoituspäätöksensä Ohjelmaesitteeseen kokonaisuutena.</p> <p>Jos Ohjelmaesitteeseen sisältyviä tietoja koskeva kanne pannaan vireille Suomen ulkopuolella, kantaja voi Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansallisen lainsäädännön nojalla joutua ennen oikeudenkäynnin vireillepanoa vastaamaan Ohjelmaesitteen käännskustannuksista.¹</p> <p>Ohjelmaesitteestä vastuulliset henkilöt voidaan asettaa siviilioikeudelliseen vastuuseen tiivistelmästä vain, jos tiivistelmä on harhaanjohtava, epätarkka tai epäjohdonmukainen Ohjelmaesitteen muihin osiin nähden, tai jos siinä ei anneta yhdessä Ohjelmaesitteen muiden osien kanssa keskeisiä tietoja sijoittajien auttamiseksi, kun he harkitsevat sijoittamista tämän Ohjelmaesitteen alla liikkeeseen laskettaviin arvopapereihin.</p>
A.2.	Suostumus	Ei sovellu

Jakso B – Liikkeeseenlaskija		
B.1.	Toiminimi	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>OP Yrityspankki Oyj:n toiminimi otettiin käyttöön 4.4.2016 alkaen (aiemmin Pohjola Pankki Oyj).</p> <p>Liikkeeseenlaskija on OP Yrityspankki Oyj (jäljempänä "Pankki", "OP Yrityspankki", "Laskenta-asiamies" tai "Liikkeeseenlaskija")</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>OP-Pohjola-ryhmän uusi nimi OP Ryhmä otettiin käyttöön 1.1.2015 alkaen. Samassa yhteydessä Keskusyhteisö OP-Pohjola osk:n nimi muutettiin OP Osuuskunnaksi.</p>
B.2.	Kotipaikka ja muita tietoja	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>OP Yrityspankki Oyj on julkinen osakeyhtiö ja finanssipalveluyritys, jonka kotipaikka on Helsinki ja johon sovelletaan Suomen lainsäädäntöä. Pankki merkittiin Patentti- ja rekisterihallituksen kaupparekisteriin 14.7.1903 ja sen yritys- ja yhteisötunnus on 0199920-7. OP Yrityspankki harjoittaa liikepankkina luottolaitostoinnista annetussa laissa (610/2014) tarkoitettua liiketoimintaa ja tarjoaa myös sijoitus- ja säilytyspalvelua. Osoite on Gebhardinaukio 1, 00510 Helsinki, Suomi. Pankkiin sovelletaan Suomen lainsäädäntöä.</p>

¹ Tiivistelmän käännsvelvollisuus koskee tilannetta, jossa Pankki tarjoaa Ohjelmaesitteen alla liikkeeseen laskettavia Lainoja jossakin muussa EU:n jäsenvaltiossa kuin Suomessa. Tällaisessa tilanteessa Pankilla ei ole velvollisuutta kääntää kuin tämä esitteen tiivistelmä kyseisen jäsenvaltion kielelle. Mahdollisissa oikeudenkäynneissä kyseisessä jäsenvaltiossa voi tuomioistuin velvoittaa kantajan kääntämään Ohjelmaesitteen kokonaisuudessaan maan viralliselle kielelle. Käännsvelvollisuus ei koske Suomessa nostettavaa kannetta.

		<p>OP Ryhmä:</p> <p>OP Ryhmä muodostuu yhteenliittymästä ja muusta OP Ryhmästä. Yhteenliittymä on Yhteenliittymälaiissa säännelty kokonaisuus. OP Ryhmän keskusyhteisö OP Osuuskunta on merkitty kaupparekisteriin 23.5.1997. OP Osuuskunnan yritys- ja yhteisötunnus on 0242522-1. Yhtiön rekisteröity osoite on OP Osuuskunta, Teollisuuskatu 1, 00510 Helsinki ja puhelinnumero 010 252 010. OP Ryhmään sovelletaan Suomen lainsäädäntöä.</p>
B.4.b	Tiedossa olevat suuntaukset	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>Liikkeeseenlaskijaan ja sen toimialaan vaikuttavat keskeiset suuntaukset ovat eurooppalaisilla rahoitusmarkkinoilla vallitsevia yleisiä olosuhteita, kuten vallitseva matala korkotaso ja pankkisääntelyn kiristyminen.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>OP Ryhmään ja sen toimialaan vaikuttavat keskeiset suuntaukset ovat eurooppalaisilla rahoitusmarkkinoilla vallitsevia yleisiä olosuhteita, kuten vallitseva matala korkotaso ja pankkisääntelyn kiristyminen.</p>
B.5.	Konserni	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>OP Yrityspankki Oyj on OP Osuuskunnan tytäryhtiö ja kuuluu sekä toiminnallisesti että omistuksellisesti kiinteästi pankki-, vakuutus- ja muita finanssipalveluja tarjoavaan OP Ryhmään. OP Ryhmä muodostuu noin 170 osuuspankista ja niiden keskusyhteisöstä OP Osuuskunnasta tytäryhtiöineen. Ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena ja keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset (ml. OP Yrityspankki) ovat toissijaisesti keskinäisessä vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista. OP Ryhmän keskusrahallaitoksena toimiva OP Yrityspankki Oyj kuuluu talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (jäljempänä Yhteenliittymälaki) tarkoitettuun yhteenliittymään, johon kuuluvat myös yhteenliittymän keskusyhteisö (OP Osuuskunta), OP-Palvelut Oy, keskusyhteisön muut jäsenluottolaitokset, keskusyhteisön ja jäsenluottolaitosten konsolidointiryhmiin kuuluvat yhteisöt sekä sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joiden äänivallasta edellä mainitut yhteisöt yksin tai yhdessä omistavat yli puolet.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>OP Ryhmä muodostuu noin 170 osuuspankista ja niiden keskusyhteisöstä OP Osuuskunnasta tytäryhtiöineen. Ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena ja keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset ovat toissijaisesti keskinäisessä vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista. OP Ryhmän keskusrahallaitoksena toimiva OP Yrityspankki Oyj kuuluu talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (jäljempänä Yhteenliittymälaki) tarkoitettuun yhteenliittymään, johon kuuluvat myös yhteenliittymän keskusyhteisö (OP Osuuskunta), OP-Palvelut Oy, keskusyhteisön muut jäsenluottolaitokset, keskusyhteisön ja jäsenluottolaitosten konsolidointiryhmiin kuuluvat yhteisöt sekä sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joiden äänivallasta edellä mainitut yhteisöt yksin tai yhdessä omistavat yli puolet.</p> <p>OP Ryhmän rakenne 31.3.2017:</p>

		<p style="text-align: center;">OP RYHMÄ</p> <p style="text-align: center;">1,8 milj. omistaja-asiakasta, joista 90 % kotitalouksia</p> <p style="text-align: center;">↓ Omistus 100 %</p> <p style="text-align: center;">172 OP Ryhmään kuuluvaa jäsenosuuspankkia</p> <p style="text-align: center;">↓ Omistus 100 %</p> <p style="text-align: center;">OP OSUUSKUNTA</p> <p style="text-align: center;">MERKITTÄVÄT TYTÄRYRITYKSET</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 33%;">OP Yrityspankki Oyj*</td> <td style="width: 33%;">OP Varainhoito Oy*</td> <td style="width: 33%;">OVY Vakuutus Oy*</td> </tr> <tr> <td>• OP Vakuutus Oy**</td> <td>OP Kiinteistösjointus Oy*</td> <td>Pivo Wallet Oy*</td> </tr> <tr> <td>Helsingin Seudun Osuuspankki***</td> <td>OP Henkivakuutus Oy*</td> <td>Checkout Finland Oy*</td> </tr> <tr> <td>OP Asuntoluottopankki Oyj*</td> <td>OP Rahastoyhtiö Oy*</td> <td></td> </tr> <tr> <td>OP Korttityhtiö Oyj*</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>OP Prosessipalvelut Oy*</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>OP Palvelut Oy*</td> <td></td> <td></td> </tr> </table> <p style="font-size: small;">* OP Osuuskunnan omistus 100 % ** Suunnitella siirtää tytäryhtiöineen OP Yrityspankki Oyj:stä OP Osuuskunnan suoraan omistukseen tulevaisuudessa *** OP Osuuskunnan määräysvalta 2/3 KESKINÄINEN VASTUULU OP Osuuskunta ja OP Ryhmän jäsenluottolaitokset, jotka kuuluvat keskinäisen vastuun piiriin, on merkitty kuvaan oranssilla.</p>	OP Yrityspankki Oyj*	OP Varainhoito Oy*	OVY Vakuutus Oy*	• OP Vakuutus Oy**	OP Kiinteistösjointus Oy*	Pivo Wallet Oy*	Helsingin Seudun Osuuspankki***	OP Henkivakuutus Oy*	Checkout Finland Oy*	OP Asuntoluottopankki Oyj*	OP Rahastoyhtiö Oy*		OP Korttityhtiö Oyj*			OP Prosessipalvelut Oy*			OP Palvelut Oy*																																				
OP Yrityspankki Oyj*	OP Varainhoito Oy*	OVY Vakuutus Oy*																																																							
• OP Vakuutus Oy**	OP Kiinteistösjointus Oy*	Pivo Wallet Oy*																																																							
Helsingin Seudun Osuuspankki***	OP Henkivakuutus Oy*	Checkout Finland Oy*																																																							
OP Asuntoluottopankki Oyj*	OP Rahastoyhtiö Oy*																																																								
OP Korttityhtiö Oyj*																																																									
OP Prosessipalvelut Oy*																																																									
OP Palvelut Oy*																																																									
B.9.	Tulosennuste	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>Vuoden 2017 näkymät: OP Yrityspankki -konsernin tuloksen ennen veroja vuonna 2017 odotetaan jäävän saman tasoiseksi tai pienemmäksi kuin vuonna 2016.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>Vuoden 2017 tuloksen arvioidaan muodostuvan kasvavien kehittämiskulujen ja muiden strategian toteutuksesta aiheutuvien kulujen johdosta saman tasoiseksi tai pienemmäksi kuin vuoden 2016 tulos.</p>																																																							
B.10.	Tilintarkastuskertomuksien huomautukset	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>Ei sovellu. Tilintarkastuskertomuksissa ei ole esitetty huomautuksia.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>Ei sovellu. Tilintarkastuskertomuksissa ei ole esitetty huomautuksia.</p>																																																							
B.12.	Historialliset tiedot, kehitysnäkymät, merkittävät muutokset	<p>Liikkeeseenlaskijan konsernin keskeisiä historiallisia tunnuslukuja:</p> <p style="text-align: center;">Tuloslaskelma</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;">Milj. €</th> <th style="text-align: right;">10-12/ 2016</th> <th style="text-align: right;">10-12/ 2015</th> <th style="text-align: right;">1-12/ 2016</th> <th style="text-align: right;">1-12/ 2015</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Korkokate</td> <td style="text-align: right;">50</td> <td style="text-align: right;">56</td> <td style="text-align: right;">228</td> <td style="text-align: right;">220</td> </tr> <tr> <td>Vakuutuskate</td> <td style="text-align: right;">135</td> <td style="text-align: right;">124</td> <td style="text-align: right;">534</td> <td style="text-align: right;">507</td> </tr> <tr> <td>Nettopalkkiotuotot</td> <td style="text-align: right;">-14</td> <td style="text-align: right;">6</td> <td style="text-align: right;">-4</td> <td style="text-align: right;">37</td> </tr> <tr> <td>Sijoitustoiminnan nettotuotot</td> <td style="text-align: right;">94</td> <td style="text-align: right;">47</td> <td style="text-align: right;">247</td> <td style="text-align: right;">319</td> </tr> <tr> <td>Liiketoiminnan muut tuotot</td> <td style="text-align: right;">3</td> <td style="text-align: right;">8</td> <td style="text-align: right;">33</td> <td style="text-align: right;">29</td> </tr> <tr> <td>Osuus osakkuusyritysten tuloksesta</td> <td style="text-align: right;">-2</td> <td style="text-align: right;">0</td> <td style="text-align: right;">-2</td> <td style="text-align: right;">0</td> </tr> <tr> <td>Tuotot yhteensä</td> <td style="text-align: right;">266</td> <td style="text-align: right;">242</td> <td style="text-align: right;">1 037</td> <td style="text-align: right;">1 113</td> </tr> <tr> <td>Henkilöstökulut</td> <td style="text-align: right;">42</td> <td style="text-align: right;">39</td> <td style="text-align: right;">162</td> <td style="text-align: right;">155</td> </tr> <tr> <td>Poistot ja arvonalentumiset</td> <td style="text-align: right;">14</td> <td style="text-align: right;">13</td> <td style="text-align: right;">51</td> <td style="text-align: right;">49</td> </tr> <tr> <td>Liiketoiminnan muut kulut</td> <td style="text-align: right;">82</td> <td style="text-align: right;">68</td> <td style="text-align: right;">281</td> <td style="text-align: right;">253</td> </tr> </tbody> </table>	Milj. €	10-12/ 2016	10-12/ 2015	1-12/ 2016	1-12/ 2015	Korkokate	50	56	228	220	Vakuutuskate	135	124	534	507	Nettopalkkiotuotot	-14	6	-4	37	Sijoitustoiminnan nettotuotot	94	47	247	319	Liiketoiminnan muut tuotot	3	8	33	29	Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-2	0	-2	0	Tuotot yhteensä	266	242	1 037	1 113	Henkilöstökulut	42	39	162	155	Poistot ja arvonalentumiset	14	13	51	49	Liiketoiminnan muut kulut	82	68	281	253
Milj. €	10-12/ 2016	10-12/ 2015	1-12/ 2016	1-12/ 2015																																																					
Korkokate	50	56	228	220																																																					
Vakuutuskate	135	124	534	507																																																					
Nettopalkkiotuotot	-14	6	-4	37																																																					
Sijoitustoiminnan nettotuotot	94	47	247	319																																																					
Liiketoiminnan muut tuotot	3	8	33	29																																																					
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-2	0	-2	0																																																					
Tuotot yhteensä	266	242	1 037	1 113																																																					
Henkilöstökulut	42	39	162	155																																																					
Poistot ja arvonalentumiset	14	13	51	49																																																					
Liiketoiminnan muut kulut	82	68	281	253																																																					

	Kulut yhteensä	137	120	494	457
	Saamisten arvonalentumiset	23	9	37	29
	OP-bonukset omistaja-asiakkaille	0	0	2	2
	Tulos ennen veroja	105	112	504	625
	Tuloverot	24	22	102	120
	Tulos jatkuvista toiminnoista	81	89	402	505
	Tulos lopetetuista toiminnoista		8		22
	Kauden tulos	81	97	402	527
	Jakautuminen:				
	Emoyhtiön omistajille	79	92	399	517
	Määräysvallattomille omistajille	1	5	3	10
	Kauden tulos	81	97	402	527
	Laaja tuloslaskelma				
	Kauden tulos	81	97	402	527
	Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				
	Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot/(tappiot)	-31	38	-79	64
	Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi				
	Käyvän arvon rahaston muutos				
	Käypään arvoon arvostamisesta	-26	-1	104	-135
	Rahavirran suojauksesta	-3	-1	-7	-7
	Muuntoerot	0	0	0	0
	Tuloverot				
	Eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				
	Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista/(tappioista)	6	-8	16	-13
	Eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi				
	Käypään arvoon arvostamisesta	5	0	-21	27
	Rahavirran suojauksesta	1	0	1	1
	Kauden laaja tulos	33	126	416	466
	Laajan tuloksen jakautuminen:				
	Emoyhtiön omistajille	32	124	412	458
	Määräysvallattomille omistajille	1	2	4	8
	Kauden laaja tulos	33	126	416	466
	Emoyrityksen omistajille kuuluva laaja tulos ja-kautuu seuraavasti:				
	Jatkuvat toiminnot	32	116	412	436
	Lopetetut toiminnot		8		22
	Yhteensä	32	124	412	458
	Tase				
	Milj. €		31.12. 2016	31.12. 2015	
	Käteiset varat		9 336	8 469	
	Saamiset luottolaitoksilta		9 458	9 678	

Kaupankäynnin rahoitusvarat	638	852
Johdannaissopimukset	4 678	5 045
Saamiset asiakkailta	18 702	17 183
Sijoitusomaisuus	16 698	14 881
Osuudet osakkuusyryyksissä	46	16
Aineettomat hyödykkeet	790	781
Aineelliset hyödykkeet	93	58
Muut varat	2 488	1 965
Verosaamiset	46	35
Varat yhteensä	62 974	58 964
Velat luottolaitoksille	10 332	5 209
Johdannaissopimukset	4 398	4 959
Velat asiakkaille	16 178	17 549
Vakuutusvelka	3 008	2 917
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	19 826	19 475
Varaukset ja muut velat	3 231	3 005
Verovelat	405	370
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	1 592	1 737
Velat yhteensä	58 969	55 223
Oma pääoma		
Emoyhtiön omistajien osuus		
Osakepääoma	428	428
Käyvän arvon rahasto	197	120
Muut rahastot	1 093	1 093
Kertyneet voittovarot	2 179	1 996
Määräysvallattomien omistajien osuus	109	105
Oma pääoma yhteensä	4 005	3 741
Velat ja oma pääoma yhteensä	62 974	58 964
Luottolaitosvakavaraisuus		
Luottolaitosvakavaraisuus on esitetty EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) (CRR) mukaisesti.		
Omat varat, milj. €	31.12.2016	31.12.2015
OP Yrityspankki -konsernin oma pääoma	4 005	3 741
Poistetaan vakuutusyhtiöiden vaikutus omasta pääomasta	-279	-365
Käyvän arvon rahasto, rahavirran suojaus	-6	-11
Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	3 720	3 364
Aineettomat hyödykkeet	-76	-73
Eläkevastuun ylikate ja arvostusoikaisu	-23	-20
Ennakoitu voitonjako	-201	-155
Arvonalentumiset - odotetut tappiot alijäämä	-126	-115
Ydinpääoma (CET1)	3 295	3 001
Pääomalainat, joihin sovelletaan siirtymäsäännöstä	140	192
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	140	192

	Ensisijainen pääoma (T1)	3 435	3 193
	Debentuurilainat	1 193	1 207
	Toissijainen pääoma (T2)	1 193	1 207
	Omat varat yhteensä	4 628	4 400
	Pääomalainoihin on sovellettu vanhoja pääomainstrumentteja koskevia siirtymäsäännöksiä. Kesäkuussa 2016 lunastettiin takaisin JPY10 miljardin pääomalaina, josta omiin varoihin oli vertailukaudella luettu 52 miljoonaa euroa.		
	Kokonaisriski, milj. €	31.12.2016	31.12.2015
	Luotto- ja vastapuoliriski	19 354	18 155
	Standardimenetelmä (SA)	1 861	1 778
	Valtio- ja keskuspankkivastuut	33	23
	Luottolaitosvastuut	51	53
	Yritysvastuut	1 623	1 575
	Vähittäisvastuut	12	75
	Muut		
	**	64	51
	Sisäisten luottoluokitusten menetelmä (IRB)	17 493	16 377
	Luottolaitosvastuut	1 141	1 147
	Yritysvastuut	11 551	10 725
	Vähittäisvastuut	983	710
	Oman pääoman ehtoiset sijoitukset *	3 741	3 730
	Muut	77	65
	Markkina- ja selvitysrisi, standardimenetelmä	1 329	1 450
	Operatiivinen riski, standardimenetelmä	1 163	1 297
	Muut riskit***	253	390
	Yhteensä	22 099	21 292
	* Oman pääoman ehtoisten sijoitusten riskipaino sisältää 3,7 miljardia euroa OP Ryhmän sisäisistä vakuutusyhtiösijoituksista.		
	** Muiden vastuiden riskipainosta 45 miljoonaa euroa (31) on laskennallisia verosaamisia, jotka käsitellään 250 prosentin riskipainolla ydinpääomista vähentämisen sijaan.		
	*** Vastuun arvonokaisu (CVA)		
	Suhdeluvut, %	31.12.2016	31.12.2015
	Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	14,9	14,1
	Tier 1 -vakavaraisuussuhde	15,5	15,0
	Vakavaraisuussuhde	20,9	20,7
	Suhdeluvut ilman siirtymäsäännöksiä, %	31.12.2016	31.12.2015
	Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	14,9	14,1
	Tier 1 -vakavaraisuussuhde	14,9	14,1
	Vakavaraisuussuhde	20,3	19,8

Pääomavaatimus, milj. €	31.12.2016	31.12.2015
Omat varat	4 628	4 400
Pääomavaatimus	2 327	2 238
Puskuri pääomavaatimukseen	2 301	2 162

Pääomavaatimus muodostuu minimivaateesta 8 prosenttia, kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 prosenttia ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

Pankin kehitysnäkymissä ei ole tapahtunut merkittäviä kielteisiä muutoksia viimeisen tarkastetun tilinpäätöksen julkistamispäivän jälkeen.

Pankin taloudellisessa asemassa tai kaupankäyntipositiossa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia 31.12.2016 jälkeen.

OP Ryhmän keskeisiä historiallisia tunnuslukuja:

Tuloslaskelma

Milj. €	10-12/ 2016	10-12/ 2015	1-12/ 2016	1-12/ 2015
Korkokate	260	259	1 058	1 026
Vakuutuskate	140	129	558	528
Nettopalkkiotuotot	222	202	859	855
Sijoitustoiminnan nettotuotot	108	64	390	432
Liiketoiminnan muut tuotot	18	12	122	46
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-4	3	1	9
Tuotot yhteensä	743	670	2 989	2 895
Henkilöstökulut	199	208	762	781
Poistot ja arvonalentumiset	44	42	160	162
Liiketoiminnan muut kulut	188	166	646	577
Kulut yhteensä	431	415	1 567	1 520
Saamisten arvonalentumiset	41	31	77	78
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	53	49	206	196
Tulos ennen veroja	218	175	1 138	1 101
Tuloverot	41	34	223	249
Kauden tulos	177	141	915	853
Jakautuminen:				
Omistajille	177	137	913	845
Määräysvallattomille omistajille	0	4	2	8
Kauden tulos	177	141	915	853
Laaja tuloslaskelma				
Kauden tulos	177	141	915	853
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				

	Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot/(tappiot)	-27	286	-329	519
	Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvai- kutteisiksi				
	Käyvän arvon rahaston muutos				
	Käypään arvoon arvostamisesta	-54	12	176	-205
	Rahavirran suojauksesta	-59	-1	-35	-14
	Muuntoerot	0	0	0	0
	Tuloverot				
	Eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				
	Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista/(tappioista)	5	-57	66	-104
	Eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulos- vaikutteisiksi				
	Käypään arvoon arvostamisesta	11	-2	-35	41
	Rahavirran suojauksesta	12	0	7	3
	Kauden laaja tulos	66	378	764	1 093
	Laajan tuloksen jakautuminen:				
	Omistajille	63	378	726	1 077
	Määräysvallattomille omistajille	3	1	38	16
	Kauden laaja tulos	66	378	764	1 093
	Tase				
			31.12.	31.12.	
	Milj. €		2016	2015	
	Käteiset varat		9 471	8 619	
	Saamiset luottolaitoksilta		337	425	
	Kaupankäynnin rahoitusvarat		692	928	
	Johdannaissopimukset		4 732	5 072	
	Saamiset asiakkailta		78 604	75 192	
	Sijoitusomaisuus		25 105	20 784	
	Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat		9 168	8 640	
	Osuudet osakkuusyhtyrityksissä		91	93	
	Aineettomat hyödykkeet		1 474	1 395	
	Aineelliset hyödykkeet		871	843	
	Muut varat		2 992	2 347	
	Verosaamiset		210	118	
	Varat yhteensä		133 747	124 455	
	Velat luottolaitoksille		4 669	1 673	
	Johdannaissopimukset		4 044	4 678	
	Velat asiakkaille		60 077	58 220	
	Vakuutusvelka		10 586	7 705	
	Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista		9 205	8 666	
	Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		28 287	27 706	
	Varaukset ja muut velat		4 226	3 921	
	Verovelat		894	866	
	Lisäosuudet		77	106	
	Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		1 445	1 590	

	Velat yhteensä	123 509	115 131
	Oma pääoma		
	OP Ryhmän omistajien osuus		
	Osuuspääoma		
	Jäsenosuudet	166	154
	Tuotto-osuudet	2 719	2 502
	Käyvän arvon rahasto	318	242
	Muut rahastot	2 108	2 085
	Kertyneet voittovarat	4 824	4 271
	Määräysvallattomien omistajien osuus	102	70
	Oma pääoma yhteensä	10 237	9 324
	Velat ja oma pääoma yhteensä	133 747	124 455
	Luottolaitosvakavaraisuus		
	Luottolaitosvakavaraisuus on esitetty OP Yhteenliittymästä EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) (CRR) mukaisesti.		
		31.12.2016	31.12.2015
	Omat varat, milj. €		
	OP Ryhmän oma pääoma	10 237	9 324
	Poistetaan vakuutusyhtiöiden vaikutus omasta pääomasta	-168	-200
	Käyvän arvon rahasto, rahavirran suojaus	-41	-69
	Lisäosuuspääomat, joihin sovelletaan siirtymäsäännöstä	77	143
	Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	10 105	9 197
	Aineettomat hyödykkeet	-620	-518
	Eläkevastuun ylikate ja arvostusoikaisu	-64	-131
	Takaisinmaksettavat osuuspääomat	-156	
	Ennakoitu voitonjako	-83	-66
	Arvon alentumiset - odotetut tappiot alijäämä	-309	-306
	Ydinpääoma (CET1)	8 872	8 176
	Pääomalainat, joihin sovelletaan siirtymäsäännöstä	81	141
	Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	81	141
	Ensisijainen pääoma (T1)	8 954	8 316
	Debentuurilainat	1 239	1 253
	Toissijainen pääoma (T2)	1 239	1 253
	Omat varat yhteensä	10 192	9 569
	Ydinpääomasta (CET1) on vähennetty varovaisen arvostamisen oikaisu 36 (69) miljoonaa euroa.		
	Lisäosuuspääomiin ja pääomalainoihin on sovellettu vanhoja pääomainstrumentteja koskevia siirtymäsäännöksiä. Kesäkuussa 2016 lunastettiin takaisin JPY10 miljardin pääomalaina, josta omiin varoihin oli vertailukaudella luettu 52 miljoonaa euroa. Ydinpääomasta on vähennetty valvojalta saadun osuuspääomien palautusluvan mukainen määrä 156 miljoonaa euroa.		
		31.12.2016	31.12.2015
	Kokonaisriski, milj. €		

	Luotto- ja vastapuoliriski	38 853	36 445
	Standardimenetelmä (SA)	3 233	3 026
	Valtio- ja keskuspankkivastuut	39	27
	Luottolaitosvastuut	36	29
	Yritysvastuut	1 812	1 838
	Vähittäisvastuut	1 039	910
	Oman pääoman ehtoiset sijoitukset		72
	Muut		
	**	307	151
	Sisäisten luottoluokitusten menetelmä (IRB)	35 620	33 418
	Luottolaitosvastuut	1 143	1 149
	Yritysvastuut	20 913	19 587
	Vähittäisvastuut	4 698	3 976
	Oman pääoman ehtoiset sijoitukset *	7 605	7 412
	Muut	1 261	1 294
	Markkina- ja selvitysrisi, standardimenetelmä	1 329	1 464
	Operatiivinen riski, standardimenetelmä	3 666	3 521
	Muut riskit***	253	394
	Yhteensä	44 101	41 824
	* Oman pääoman ehtoisten sijoitusten riskipaino sisältää 6,5 miljardia euroa OP Ryhmän sisäisistä vakuutus-yhtiösijoituksista.		
	** Muiden vastuiden riskipainosta 253 miljoonaa (100) euroa on laskennallisia verosaamisia, jotka käsitellään 250 prosentin riskipainolla ydinpääomista vähentämisen sijaan.		
	*** Vastuun arvonokaisu (CVA)		
	Suhdeluvut, %	31.12.2016	31.12.2015
	Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	20,1	19,5
	Tier 1 -vakavaraisuussuhde	20,3	19,9
	Vakavaraisuussuhde	23,1	22,9
	Suhdeluvut ilman siirtymäsäännöksiä, %	31.12.2016	31.12.2015
	Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	19,9	19,2
	Tier 1 -vakavaraisuussuhde	19,9	19,2
	Vakavaraisuussuhde	22,8	22,2
	Pääomavaatimus, milj. €	31.12.2016	31.12.2015
	Omat varat	10 192	9 569
	Pääomavaatimus	5 520	4 394
	Puskuri pääomavaatimukseen	4 673	5 175
	Pääomavaatimus 12,5% muodostuu minimivaateesta 8 %, kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 %, O-SII-pääomavaatimuksesta 2,0 % ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista. O-SII-pääomavaatimus tuli voimaan 1.1.2016 alkaen.		
	Velkaantunelus, milj. €	31.12.2016	31.12.2015
	Ensisijainen pääoma (T1)	8 954	8 316
	Vastuut yhteensä	120 257	114 780
	Vähimmäisomavaraisuusaste, %	7,4	7,2

Velkaantumistasetta kuvaava mittari eli vähimmäisomavaraisuusaste (Leverage Ratio) esitetään Komission delegoidun asetuksen mukaisesti. Säännösluonnosten mukainen minimitaso on kolme prosenttia. Vähimmäisomavaraisuusaste on laskettu katsauskauden lopun luvuilla.

OP Ryhmän kehitysnäkymissä ei ole tapahtunut merkittäviä kielteisiä muutoksia viimeisen tarkastetun tilinpäätöksen julkistamispäivän jälkeen.

OP Ryhmä sai 2.2.2017 Euroopan keskuspankin (EKP) päätöksen asettaa OP Ryhmän vähittäisvastuille riskipainolattiat 18 kuukauden määräajaksi. Päätöksen taustalla ovat EKP:n havaitsemat puutteet OP Ryhmän vakavaraisuuden laskennassa käyttämän IRBA-menetelmän (Internal Ratings Based Approach) hallinnointi- ja validointiprosessissa, erityisesti validointien viivästyminen. OP Ryhmä on jo korjannut keskeisimmiltä osin EKP:n havaitsemia puutteita, ja loput korjauksista toimenpiteistä saatetaan loppuun mahdollisimman pian. Vähittäisvastuiden keskimääräisiä riskipainoja kasvattavat riskipainolattiat ovat henkilöasiakkaiden kiinteistövakuudellisille vastuille 15,4 prosenttia ja pk-yritysten kiinteistövakuudellisille vastuille 24,9 prosenttia. Riskipainolattiat laskivat CET1-vakavaraisuutta 1,8 prosenttiyksikköä.

Lukuun ottamatta edellä mainittuja tapahtumia OP Ryhmän taloudellisessa asemassa tai kaupankäyntipositiossa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia 31.12.2016 jälkeen.

Liikkeeseenlaskijan konsernin keskeiset historialliset tunnusluvut ovat kehittyneet seuraavasti osavuosikatsauskaudella 1.1. – 31.3.2017 (Huom! Osavuosikatsauskauden tunnusluvut ovat tilintarkastamattomat):

Tuloslaskelma

Milj. €	1–3/ 2017	1–3/ 2016
Korkokate	55	60
Vakuutuskate	111	123
Nettopalkkiotuotot	-2	7
Sijoitustoiminnan nettotuotot	103	38
Liiketoiminnan muut tuotot	9	10
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	1	0
Tuotot yhteensä	278	238
Henkilöstökulut	43	42
Poistot ja arvonalentumiset	14	12
Liiketoiminnan muut kulut	82	64
Kulut yhteensä	139	118
Saamisten arvonalentumiset	4	8
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	0	0
Tulos ennen veroja	133	111
Tuloverot	25	22
Kauden tulos	109	89
Jakautuminen:		
Emoyhtiön omistajille	108	89
Määräysvallattomille omistajille	0	0
Kauden tulos	109	89

	Laaja tuloslaskelma		
	Kauden tulos	109	89
	Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		
	Etuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot/(tappiot)	3	-31
	Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		
	Käyvän arvon rahaston muutos		
	Käypään arvoon arvostamisesta	0	5
	Rahavirran suojauksesta	0	0
	Muuntoerot	0	0
	Tuloverot		
	Eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		
	Etuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista/(tappioista)	-1	6
	Eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		
	Käypään arvoon arvostamisesta	0	-1
	Rahavirran suojauksesta	0	0
	Kauden laaja tulos	111	68
	Laajan tuloksen jakautuminen:		
	Emoyhtiön omistajille	110	66
	Määräysvallattomille omistajille	1	1
	Kauden laaja tulos	111	68
	Tase		
		31.3.	31.12.
	Milj. €	2017	2016
	Käteiset varat	11 845	9 336
	Saamiset luottolaitoksilta	8 097	9 458
	Kaupankäynnin rahoitusvarat	619	638
	Johdannaissopimukset	4 240	4 678
	Saamiset asiakkailta	19 275	18 702
	Sijoitusomaisuus	15 895	16 698
	Osuudet osakkuusyrityksissä	52	46
	Aineettomat hyödykkeet	787	790
	Aineelliset hyödykkeet	99	93
	Muut varat	2 629	2 488
	Verosaamiset	48	46
	Varat yhteensä	63 587	62 974
	Velat luottolaitoksille	11 464	10 332
	Johdannaissopimukset	3 942	4 398
	Velat asiakkaille	16 863	16 178
	Vakuutusvelka	3 288	3 008
	Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	19 090	19 826
	Varaukset ja muut velat	3 030	3 231

Verovelat	409	405
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	1 589	1 592
Velat yhteensä	59 675	58 969
Oma pääoma		
Emoyhtiön omistajien osuus		
Osakepääoma	428	428
Käyvän arvon rahasto	196	197
Muut rahastot	1 093	1 093
Kertyneet voittovarot	2 088	2 179
Määräysvallattomien omistajien osuus	108	109
Oma pääoma yhteensä	3 912	4 005
Velat ja oma pääoma yhteensä	63 587	62 974
 Luottolaitosvakavaraisuus		
Luottolaitosvakavaraisuus on esitetty EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) (CRR) mukaisesti.		
Omat varat, milj. €	31.3.2017	31.12.2016
OP Yrityspankki -konsernin oma pääoma	3 912	4 005
Poistetaan vakuutusyhtiöiden vaikutus omasta pääomasta	-307	-279
Käyvän arvon rahasto, rahavirran suojaus	-6	-6
Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	3 600	3 720
Aineettomat hyödykkeet	-77	-76
Eläkevastuun ylikate ja arvostusoikaisut	-19	-23
Ennakoitu voitonjako	-54	-201
Arvon alentumiset - odotetut tappiot alijäämä	-128	-126
Ydinpääoma (CET1)	3 321	3 295
Pääomalainat, joihin sovelletaan siirtymäsäännöstä	137	140
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	137	140
Ensisijainen pääoma (T1)	3 458	3 435
Debentuurilainat	1 176	1 193
Toissijainen pääoma (T2)	1 176	1 193
Omat varat yhteensä	4 634	4 628
Pääomalainoihin on sovellettu vanhoja pääomainstrumentteja koskevia siirtymäsäännöksiä.		
Kokonaisriski, milj. €	31.3.2017	31.12.2016
Luotto- ja vastapuoliriski	19 715	19 354
Standardimenetelmä (SA)	1 884	1 861
Valtio- ja keskuspankkivastuut	33	33
Luottolaitosvastuut	65	51
Yritysvastuut	1 653	1 623
Vähittäisvastuut	11	12

	Muut *	43	64
	Sisäisten luottoloukitusten menetelmä (IRB)	17 831	17 493
	Luottolaitosvastuut	1 164	1 141
	Yritysvastuut	11 856	11 551
	Vähittäisvastuut	1 001	983
	Oman pääoman ehtoiset sijoitukset **	3 744	3 741
	Muut	67	77
	Markkina- ja selvitysrisi, standardimenetelmä	1 491	1 329
	Operatiivinen riski, standardimenetelmä	1 266	1 163
	Vastuun arvonkaisu (CVA)	293	253
	Kokonaisriski yhteensä	22 765	22 099
	* Muiden vastuiden riskipainosta 42 miljoonaa (45) euroa on laskennallisia verosaamisia, jotka käsitellään 250 prosentin riskipainolla ydinpääomista vähentämisen sijaan.		
	** Oman pääoman ehtoisten sijoitusten riskipaino sisältää 3,7 miljardia euroa OP Ryhmän sisäisistä vakuutusyhtiösijoituksista.		
	Suhdeluvut, %	31.3.2017	31.12.2016
	Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	14,6	14,9
	Tier 1 -vakavaraisuussuhde	15,2	15,5
	Vakavaraisuussuhde	20,4	20,9
	Suhdeluvut ilman siirtymäsäännöksiä, %	31.3.2017	31.12.2016
	Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	14,6	14,9
	Tier 1 -vakavaraisuussuhde	14,6	14,9
	Vakavaraisuussuhde	19,8	20,3
	Pääomavaatimus, milj. €	31.3.2017	31.12.2016
	Omat varat	4 634	4 628
	Pääomavaatimus	2 403	2 327
	Puskuri pääomavaatimukseen	2 231	2 301
	Pääomavaatimus muodostuu minimivaatimuksesta 8 prosenttia, kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 prosenttia ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.		
	Pankin kehitysnäkymissä ei ole tapahtunut merkittäviä kielteisiä muutoksia viimeisen tarkastetun tilinpäätöksen julkistamispäivän jälkeen.		
	Pankin taloudellisessa asemassa tai kaupankäyntipositiossa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia 31.3.2017 jälkeen.		
	OP Ryhmän keskeiset historialliset tunnusluvut ovat kehittyneet seuraavasti osavuositarkastuskaudella 1.1. – 31.3.2017 (Huom! Osavuositarkastuskauden tunnusluvut ovat tilintarkastamattomat).		

Tuloslaskelma		
Milj. €	1-3/ 2017	1-3/ 2016
Korkokate	258	267
Vakuutuskate	117	129
Nettopalkkiotuotot	237	224
Sijoitustoiminnan nettotuotot	122	86
Liiketoiminnan muut tuotot	34	10
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	2	2
Tuotot yhteensä	770	719
Henkilöstökulut	202	201
Poistot ja arvonalentumiset	42	37
Liiketoiminnan muut kulut	173	139
Kulut yhteensä	417	377
Saamisten arvonalentumiset	8	11
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	51	49
Tulos ennen veroja	295	284
Tuloverot	55	54
Kauden tulos	240	229
Jakautuminen:		
Omistajille	239	229
Määräysvallattomille omistajille	1	0
Kauden tulos	240	229
Laaja tuloslaskelma		
Kauden tulos	240	229
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot/(tappiot)	16	-193
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		
Käyvän arvon rahaston muutos		
Käypään arvoon arvostamisesta	-7	55
Rahavirran suojauksesta	-10	16
Muuntoerot	0	0
Tuloverot		
Eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista/(tappioista)	-3	39
Eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		
Käypään arvoon arvostamisesta	1	-11
Rahavirran suojauksesta	2	-3
Kauden laaja tulos	238	132
Laajan tuloksen jakautuminen:		
Omistajille	225	115
Määräysvallattomille omistajille	13	17
Kauden laaja tulos	238	132

Tase		
Milj. €	31.3. 2017	31.12. 2016
Käteiset varat	11 960	9 471
Saamiset luottolaitoksilta	331	337
Kaupankäynnin rahoitusvarat	660	692
Johdannaissopimukset	4 284	4 732
Saamiset asiakkailta	79 509	78 604
Sijoitusomaisuus	23 918	25 105
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat	9 496	9 168
Osuudet osakkuusyrityksissä	143	91
Aineettomat hyödykkeet	1 494	1 474
Aineelliset hyödykkeet	873	871
Muut varat	3 143	2 992
Verosaamiset	222	210
Varat yhteensä	136 032	133 747
Velat luottolaitoksille	5 634	4 669
Johdannaissopimukset	3 656	4 044
Velat asiakkaille	60 975	60 077
Vakuutusvelka	10 661	10 586
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	9 535	9 205
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	28 529	28 287
Varaukset ja muut velat	4 246	4 226
Verovelat	903	894
Lisäosuudet	73	77
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	1 442	1 445
Velat yhteensä	125 654	123 509
Oma pääoma		
OP Ryhmän omistajien osuus		
Osuuspääoma		
Jäsenosuudet	166	166
Tuotto-osuudet	2 687	2 719
Käyvän arvon rahasto	292	318
Muut rahastot	2 111	2 108
Kertyneet voittovarot	5 009	4 824
Määräysvallattomien omistajien osuus	115	102
Oma pääoma yhteensä	10 378	10 237
Velat ja oma pääoma yhteensä	136 032	133 747
Luottolaitosvakavaraisuus		
Luottolaitosvakavaraisuus on esitetty OP Yhteenliittymästä EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) (CRR) mukaisesti.		

		31.3.2017	31.12.2016
	Omat varat, milj. €		
	OP Ryhmän oma pääoma	10 378	10 237
	Poistetaan vakuutusyhtiöiden vaikutus omasta pääomasta	-76	-168
	Käyvän arvon rahasto, rahavirran suojaus	-33	-41
	Lisäosuuspääomat, joihin sovelletaan siirtymäsäännöstä	73	77
	Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	10 343	10 105
	Aineettomat hyödykkeet	-643	-620
	Eläkevastuun ylikate ja arvostusoikaisu	-47	-64
	Takaisinmaksettavat osuuspääomat		-156
	Ennakoitu voitonjako ja omasta pääomasta vähentämätön ed. tilikauden voitonjako	-49	-83
	Arvonalentumiset - odotetut tappiot alijäämä	-315	-309
	Ydinpääoma (CET1)	9 288	8 872
	Pääomalainat, joihin sovelletaan siirtymäsäännöstä	81	81
	Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	81	81
	Ensisijainen pääoma (T1)	9 370	8 954
	Debentuurilainat	1 221	1 239
	Toissijainen pääoma (T2)	1 221	1 239
	Omat varat yhteensä	10 591	10 192
	Ydinpääomasta (CET1) on vähennetty varovaisen arvostamisen oikaisu 28 (36) miljoonaa euroa.		
	Lisäosuuspääomiin ja pääomalainoihin on sovellettu vanhoja pääomainstrumentteja koskevia siirtymäsäännöksiä. Vertailukaudella ydinpääomasta on vähennetty valvojalta saadun osuuspääomien palautusluvan mukainen määrä 156 miljoonaa euroa.		
	Kokonaisriski, milj. €	31.3.2017	31.12.2016
	Luotto- ja vastapuoliriski	39 359	38 853
	Standardimenetelmä (SA)	3 290	3 233
	Valtio- ja keskuspankkivastuut	39	39
	Luottolaitosvastuut	40	36
	Yritysvastuut	1 883	1 812
	Vähittäisvastuut	1 026	1 039
	Muut *	302	307
	Sisäisten luottoluokitusten menetelmä (IRB)	36 070	35 620
	Luottolaitosvastuut	1 166	1 143
	Yritysvastuut	21 502	20 913
	Vähittäisvastuut	4 786	4 698
	Oman pääoman ehtoiset sijoitukset **	7 426	7 605
	Muut	1 190	1 261
	Markkina- ja selvitysrisiki, standardimenetelmä	1 491	1 329
	Operatiivinen riski, standardimenetelmä	3 958	3 666
	Vastuun arvonolkaus (CVA)	293	253
	Kokonaisriski yhteensä	45 101	44 101
	EKP:n päätöksen mukaiset riskipainolattiat	4 396	

		Kokonaisriski sisältäen riskipainolattiat	49 498	44 101
		* Muiden vastuiden riskipainosta 260 miljoonaa (253) euroa on laskennallisia verosaamisia, jotka käsitellään 250 prosentin riskipainolla ydinpääomista vähentämisen sijaan.		
		** Oman pääoman ehtoisten sijoitusten riskipaino sisältää 6,5 miljardia euroa OP Ryhmän sisäisistä vakuutusyhtiösijoituksista.		
		Suhdeluvut, %	31.3.2017	31.12.2016
		Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	18,8	20,1
		Tier 1 -vakavaraisuussuhde	18,9	20,3
		Vakavaraisuussuhde	21,4	23,1
		Suhdeluvut ilman siirtymäsäännöksiä, %	31.3.2017	31.12.2016
		Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	18,6	19,9
		Tier 1 -vakavaraisuussuhde	18,6	19,9
		Vakavaraisuussuhde	21,1	22,8
		Suhdeluvut ilman riskipainolattioita, %	31.3.2017	31.12.2016
		Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	20,6	20,1
		Tier 1 -vakavaraisuussuhde	20,8	20,3
		Vakavaraisuussuhde	23,5	23,1
		Riskipainolattioiden vaikutus CET 1 -suhdelukuun oli -1,8 prosenttiyksikköä.		
		Pääomavaatimus, milj. €	31.3.2017	31.12.2016
		Omat varat	10 591	10 192
		Pääomavaatimus	7 067	5 520
		Puskuri pääomavaatimukseen	3 524	4 673
		Pääomavaatimus 14,3 prosenttia muodostuu minimivaatimuksesta 8 %, kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 prosenttia, O-SII-pääomavaatimuksesta 2,0 prosenttia, EKP:n asettamasta pääomavaatimuksesta (P2R) 1,75 prosenttia ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista. Vertailuvuonna pääomavaatimus oli 12,5 prosenttia. EKP:n P2R-vaatimus tuli voimaan 1.1.2017.		
		Velkaantuneisuus, milj. €	31.3.2017	31.12.2016
		Ensisijainen pääoma (T1)	9 370	8 954
		Vastuut yhteensä	123 259	120 257
		Vähimmäisomavaraisuusaste, %	7,6	7,4
		Velkaantumisastetta kuvaava mittari eli vähimmäisomavaraisuusaste (Leverage Ratio) esitetään Euroopan komission delegoidun asetuksen mukaisesti. Säännösluonnosten mukainen minimitaso on kolme prosenttia.		
		OP Ryhmän taloudellisessa asemassa tai kaupankäyntipositiossa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia 31.3.2017 jälkeen.		
B.13.	Viimeaikaiset tapahtumat jotka voivat	Liikkeeseenlaskija:		

	vaikuttaa maksukykyyn	<p>Liikkeeseenlaskijan tiedossa ei ole sellaisia Liikkeeseenlaskijaan liittyviä viimeaikaisia tapahtumia, jotka olisivat ratkaisevia arvioitaessa Liikkeeseenlaskijan maksukykyä.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>Liikkeeseenlaskijan tiedossa ei ole sellaisia OP Ryhmään liittyviä viimeaikaisia tapahtumia, jotka olisivat ratkaisevia arvioitaessa OP Ryhmän maksukykyä.</p>
B.14.	Konsernin sisäinen riippuvuus	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>OP Yrityspankki Oyj on OP Osuuskunnan tytäryhtiö ja kuuluu sekä toiminnallisesti että omistuksellisesti kiinteästi pankki-, vakuutus- ja muita finanssipalveluja tarjoavaan OP Ryhmään ja on tätä kautta riippuvainen ryhmästä. Ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena ja keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset (ml. OP Yrityspankki) ovat toissijaisesti keskinäisessä vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista Yhteenliittymälain nojalla edellä kohdassa B.5 kuvatusti.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>OP Ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena ja keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset (ml. OP Yrityspankki) ovat toissijaisesti keskinäisessä vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista Yhteenliittymälain nojalla edellä kohdassa B.5 kuvatusti ja tätä kautta riippuvaisia toisistaan.</p>
B.15.	Päätoimialat	<p>OP Ryhmän 10.6.2016 vahvistetun strategian ja ryhmätasoisien strategisten tavoitteiden mukaisesti OP Ryhmän tavoitteena on muuttua asteittain puhtaasta finanssitoimijasta digitaalisen ajan monialaiseksi palveluyritykseksi, jolla on vahva finanssiosaaminen. Strategiassa korostuu asiakaskokemuksen kehittäminen ja tehokkuuden parantaminen palveluita ja toimintoja digitalisoimalla sekä uusien asiakaskesteisten liiketoimintamallien rakentaminen, jotka tarjoavat synergioita suhteessa nykyisiin finanssipalveluihin. Liiketoimintaa laajennetaan kasvattamalla muun muassa terveys- ja hyvinvointiliiketoimintaa. Tulevina vuosina OP aikoo rakentaa terveys- ja hyvinvointipalveluista neljännen liiketoiminta-alueensa pankki-, vakuutus- ja varainhoitoliiketoimintojen rinnalle.</p> <p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>OP Yrityspankki harjoittaa liikepankkina luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (610/2014) tarkoitettua liiketoimintaa ja tarjoaa myös sijoitus- ja säilytyspalveluja. Muun liiketoimintansa lisäksi OP Yrityspankki toimii OP Ryhmän keskuspankkina ja vastaa ryhmän maksuvalmiudesta sekä kansainvälisestä liiketoiminnasta.</p> <p>OP Yrityspankilla on toimintaa Suomessa ja Baltian pankkitoiminta tarjoaa rahoitusyhtiötuotteita Virossa, Latviassa ja Liettuaassa. OP Yrityspankki –konserniin kuuluvalla OP Vakuutuksella on Virossa vahinkovakuutustoimintaa harjoittava tytäryhtiö Seesam Insurance AS, jolla on sivuliikkeet Latviassa ja Liettuaassa.</p> <p>OP Ryhmän terveys- ja hyvinvointipalveluliiketoiminta on keskitetty OP Vakuutus Oy:n omistamaan, vuoden 2013 alussa toimintansa aloittaneeseen Pohjola Terveys Oy:hyn (entinen Omasairaala Oy). Valtakunnallista sairaalaverkostoa rakennetaan Pohjola-nimellä.</p> <p>OP Ryhmä:</p>

		OP Ryhmään kuuluvat yritykset harjoittavat pankki- ja vakuutustoimintaa ja sitä tukevaa toimintaa.												
B.16.	Omistus ja määräysvalta	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>OP Yrityspankki on OP Ryhmän keskusyhteisön OP Osuuskunnan täysin omistama ja merkittävin tytäryhtiö.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>OP Ryhmän keskusyhteisö OP Osuuskunta on osuuskunta, jonka jäseninä voivat olla osuuspankkilaissa tarkoitetut luottolaitokset, joiden säännöt tai yhtiöjärjestyksen osuuskunta on hyväksynyt. OP Osuuskunnan omistavat osuuspankit.</p>												
B.17.	Luottokelpoisuusluokitukset	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>OP Yrityspankki Oyj:n luottoluokitukset ovat seuraavat (31.3.2017):</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Luokituslaitos</th> <th>Lyhytaikainen varainhankinta</th> <th>Pitkäaikainen varainhankinta</th> <th>Näkymät</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Standard & Poor's</td> <td>A-1+</td> <td>AA-</td> <td>Vakaat</td> </tr> <tr> <td>Moody's</td> <td>P-1</td> <td>Aa3</td> <td>Vakaat</td> </tr> </tbody> </table> <p>OP Yrityspankin luottokelpoisuutta arvioidessaan luottoluokituslaitokset ottavat huomioon koko OP Ryhmän taloudellisen tilanteen, sillä ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena ja keskusyhteisö OP Osuuskunta sekä jäsenpankit (mukaan lukien OP Yrityspankki) ovat vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista.</p>	Luokituslaitos	Lyhytaikainen varainhankinta	Pitkäaikainen varainhankinta	Näkymät	Standard & Poor's	A-1+	AA-	Vakaat	Moody's	P-1	Aa3	Vakaat
Luokituslaitos	Lyhytaikainen varainhankinta	Pitkäaikainen varainhankinta	Näkymät											
Standard & Poor's	A-1+	AA-	Vakaat											
Moody's	P-1	Aa3	Vakaat											
B.18	Kuvaus yhteisvastuun luonteesta ja soveltamisalasta	OP Ryhmään kuuluvat jäsenluottolaitokset ja keskusyhteisö ovat keskinäisessä vastuussa toistensa veloista. Velkoja, joka ei ole saanut jäsenluottolaitokselta suoritusta erääntyneestä saatavastaan, voi vaatia suoritusta keskusyhteisöltä, kun päävelka on erääntynyt.												
B.19	OP Ryhmästä annettavat tiedot	OP Ryhmän tiedot sisältyvät kuhunkin B-jakson osatekijään ja tämän lisäksi ryhmään liittyvät riskitekijät on kuvattu kohdassa D.2.												

Jakso C – Arvopaperit		
C.1.	Tarjottavien ja/tai kaupankäynnin kohteeksi otettavien arvopapereiden tyyppit ja lajit	<p>Arvopaperityyppi: Joukkovelkakirja</p> <p>Laji: Arvo-osuusmuotoinen</p> <p>Lainan tunnisteenä oleva ISIN-koodi: FI4000266572</p>
C.2.	Valuutta	Lainan valuutta on euro.

C.5.	Rajoitukset luovutettavuudessa	Ei sovellu. Velkakirjat ovat vapaasti luovutettavissa.
C.8.	Oikeudet, etuoikeusjärjestys ja rajoitukset	Laina lasketaan liikkeeseen rajatulle sijoittajajoukolle tarkoitettuna private placement –tyyppisenä joukkovelkakirjalainana, jolla on sama etuoikeus kuin Liikkeeseenlaskijan muilla vakuudettomilla sitoumuksilla. Lainalle ei ole asetettu erillistä vakuutta.
C.9	Korko, tuotto, hyvitys, takaisinmaksu ja muita tietoja	<p>Osakesidonnainen rakenne:</p> <p>Sijoittajalle maksettava Hyvitys ei riipu Kohde-etuuden arvonmuutoksesta. Hyvitys on 6 % nimellispääomalle laskettuna. Hyvitys maksetaan kertasuorituksena Takaisinmaksupäivänä. Hyvityksen maksamisen edellytys on, että Lainassa ei ole tapahtunut Ennen aikaista takaisinmaksua.</p> <p>Lainan Nimellisarvoon kohdistuu pääomatappion riski. Koska Lainan Takaisinmaksettava määrä on muu kuin Nimellisarvo, riippuu sijoittajalle Takaisinmaksettavan määrän suuruus arvonmuutoksen ja Lainakohtaisissa ehdoissa ilmoitettujen muiden tekijöiden perusteella lasketusta Palautuskertoimesta. Palautuskerroin ei voi olla missään tilanteessa pienempi kuin 0.</p> <p>Laina-aika ja Lainan kuolettamista koskevat järjestelyt: Laina-aika on 26.7.2017 – 22.5.2018. Lainan pääoma ja tuotto maksetaan Takaisinmaksupäivänä ja Hyvityksen maksupäivänä voimassa olevien lakien ja EFi:n sääntöjen ja päätösten mukaisesti sille, jolle arvo-osuustilin tietojen mukaan on Lainan eräpäivänä tai muuna maksupäivänä oikeus vastaanottaa suoritus.</p> <p>Velkapapereiden haltijoiden edustajan nimi: Ei sovellu. Velkapapereiden haltijalle ei nimetä edustajaa.</p>
C.10.	Tuoton johdannaisosio	<p>Mikäli sijoittaja myy Lainan ennen eräpäivää, hänellä saattaa olla esimerkiksi markkinakehitykseen liittyvä riski, minkä johdosta voi syntyä luovutustappiota.</p> <p>Mikäli Laina pidetään Takaisinmaksupäivään asti, on Lainan efektiivinen vuotuinen tuotto riippuvainen Lainan Takaisinmaksettavan määrän suuruudesta.</p> <p>Jos Suojausinstrumentti joudutaan purkamaan Suojausinstrumenttiin kohdistuneen Lainamuutoksen, Suojausinstrumentin ylläpidosta johtuvan kulujen kasvun tai Suojausinstrumentissa tapahtuneen häiriön perusteella, Liikkeeseenlaskija maksaa velkakirjojen haltijoille Lainan Suojausinstrumentin päättymishetkellä olevan markkina-arvon, joka voi olla yli tai alle Lainan nimellisarvon.</p> <p>Osakesidonnainen rakenne:</p> <p>Lainan tuottoon vaikuttaa Kohde-etuuden kehitys.</p> <p>Lainakohtaisissa ehdoissa valittu Vähimmäistuotto rajaa Lainan Hyvityksen suuruutta. Vähimmäistuotto ei voi missään tilanteessa olla alle 0.</p> <p>Lainaan soveltuva Vähimmäistuotto:</p> <p>Vähimmäistuotto1: Liikkeeseenlaskijan määrittämä kiinteä arvo</p> <p>Koska Lainakohtaisissa ehdoissa on Takaisinmaksettavan määrän suuruutta laskettaessa ilmoitettu, että soveltuva Palautuskerroin on Sääntö 4, voi sijoittaja menettää Lainan nimellisarvon kokonaan tai osittain Kohde-etuuden arvon kehityksen perusteella.</p>

		Palautuskerroin ei voi olla missään tilanteessa pienempi kuin 0.
C.11.	Listaus ja kaupan- käynti	Lainaa ei listata.
C.15.	Kohde-etuksien ar- von vaikutus sijoi- tuksen arvoon	Lainan arvo määritellään Kohde-etuuden arvonmuutoksen ja valitun arvonkehitysrakenteen perusteella. Arvonkehitysrakenne löytyy kohdasta C.10.
C.16.	Johdannaisarvopape- reiden päättymis- päivä tai eräpäivä	Jos Lainaan ei kohdistu ennenaikaista takaisinmaksua, päättymispäivä tai eräpäivä on sama kuin Lainan Takaisinmaksupäivä. Lainan Takaisinmaksupäivä on 22.5.2018.
C.17.	Arvopapereiden sel- vitys	Arvopapereiden selvitys tapahtuu Euroclear Finland Oy:ssä.
C.18.	Kuvaus siitä, miten johdannaisarvopape- rista saadaan tuottoa	Tuoton määrä riippuu Kohde-etuuden arvonkehityksestä, Laskennallisesta pääomasta ja Lainaan sovellettavasta arvonkehitysrakenteesta. Arvonkehitysrakenne löytyy kohdista C.9 ja C.10.
C.19.	Kohde-etuuden to- teutushinta tai lopul- linen arvostushinta	Kohde-etuuden lopullinen arvostushinta lasketaan Nasdaq OMX Helsingin jul- kaiseman arvon perusteella.
C.20.	Kuvaus kohde-etu- den tyypistä ja siitä, mistä kohde-etuutta koskevia tietoja voi saada.	Lainan Kohde-etuuden tyyppi: Osake Kohde-etuutta koskevia tietoja saa internet-osoitteesta www.nokia.com

Jakso D – Riskit		
D.2.	Keskeiset tiedot tärkeimmistä liikkeenlaskijalle ominaisista riskeistä	<i>OP Yrityspankkiin liikkeeseenlaskijana, sen liiketoimintaan ja toimintaympäristöön sekä tämän Ohjelmaesitteen alla tarjottaviin Lainoihin liittyy riskejä, joista osa saattaa olla huomattavia. Alla oleva riskien tiivistelmä perustuu tämän Ohjelmaesitteen päivämääränä saatavilla olleisiin tietoihin ja saatavilla olleiden tietojen perusteella tehtyihin arvioihin, eikä riskien kuvaus siten ole välttämättä tyhjentävä. Mikäli jokin tai useammat alla kuvatut riskit toteutuvat, niillä voi olla merkittävä negatiivinen vaikutus markkinoihin, joilla OP Yrityspankki -konserni ja OP Ryhmä toimii ja täten myös OP Yrityspankki -konsernin ja OP Ryhmän liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.</i> OP YRITYSPANKKI -KONSERNIN TOIMINTAAN LIITTYVIÄ RISKITEKIJÖITÄ

	<p>Liiketoimintaan liittyvät keskeiset riskit: Toiminnan merkittävimmät riskit ovat luottoriski, markkinariskit ja likviditeettiriskit, vakuutusriskit ja sijoitusten markkinariskit sekä kaikkkeen liiketoimintaan liittyvät strategiset ja operatiiviset riskit.</p> <p>Liiketoiminnan edellytykset ja yleinen taloudellinen tilanne: OP Yrityspankki -konsernin toiminnan tuloksiin voivat vaikuttaa useat tekijät, joista tärkeimpiä ovat yleinen taloudellinen tilanne Suomessa ja ulkomailla, korkojen ja osakekursien epävakaus ja muutokset valuuttakursseissa.</p> <p>Asiakkaiden maksukäyttäytyminen ja luottokelpoisuus: Luottoriski on OP Yrityspankin merkittävin riski. OP Yrityspankki -konsernin luottosalkusta mahdollisesti realisoituvien arvonalentumisten arviointi on vaikeaa. Se riippuu monesta tekijästä, kuten esimerkiksi yleisen taloudellisen tilanteen kehittymisestä, asiakkaiden ja vastapuolien luottoluokitusten muutoksista, asiakkaiden luotonhoidosta tai maksukyvyyn muutoksista, vakuuksien realisointiarvoista, rakenteellisista ja teknologian muutoksista eri toimialoilla sekä ulkoisista tekijöistä, kuten lainsäädännön ja muun sääntelyn asettamista vaatimuksista.</p> <p>Maksuvalmius ja varainhankinta: OP Yrityspankki -konserni ei välttämättä kykene täyttämään maksuvelvoitteitaan niiden erääntyessä tai rahoittamaan uudeen erääntyviä velkoja ja täyttämään sitoumuksiaan luotonantajana, jos se ei esimerkiksi kykene hankkimaan rahoitusta velkamarkkinoilla.</p> <p>Markkinariskit ja pääomamarkkinoiden hintakehitys: OP Yrityspankki -konsernin olennaisimmat markkinariskit ovat korko-, valuutta-, luottospread-, hyödyke-, osake- ja volatilitteettiriskit. Muutokset pääomamarkkinoilla vaikuttavat lähinnä vahinkovakuutustoiminnan sijoitusomaisuuden tuottoihin, kaupankäynnin nettotuottoihin ja maksuvalmiusreservien tuottoihin.</p> <p>Systeemiriski: Kotimaan ja kansainvälisen rahoitusjärjestelmän ja pääomamarkkinoiden keskinäisten riippuvuuksien johdosta, ulkomaisten tai kotimaisten pankkien tai muiden rahoituslaitosten taloudelliset ongelmat, saattavat aiheuttaa ongelmia myös muille finanssialalla toimiville yrityksille.</p> <p>Kilpailu: Pankki-, vahinkovakuutus- ja varallisuudenhoitotoimialat ovat erittäin kilpailtuja niillä markkinoilla, joilla OP Yrityspankki -konserni toimii.</p> <p>OP Yrityspankin strategiaan liittyviä riskitekijöitä: OP Ryhmällä on ryhmätasoinen kesäkuussa 2016 vahvistettu strategia, jonka tavoitteena on muuttua asteittain puhtaasta finanssitoimijasta digitaalisen ajan monialaiseksi palveluyritykseksi, jolla on vahva finanssiosaaminen. Jos OP Yrityspankki ei onnistu toteuttamaan OP Ryhmän strategiaa osaltaan menestyksekkäästi, sillä voisi olla olennaisen haitallinen vaikutus OP Yrityspankin liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.</p> <p>Mahdollisiin yritysjärjestelyihin ja yhteistyösopimuksiin liittyviä riskejä: OP Yrityspankki -konsernissa suunnitellaan edelleen rakennejärjestelyä, jossa myös vahinkovakuutussegmentti siirrettäisiin OP Yrityspankki -konsernista OP Osuuskunnan suoraan omistukseen. Lisäksi arvioidaan mahdollisuutta eriyttää keskuspankkitoiminnot OP Osuuskunnan täysin omistamalle tytäryhtiölle. Näiden järjestelyjen toteutustavasta tai aikataulusta ei ole tehty päätöksiä. Mikäli nämä rakennejärjestelyt toteutettaisiin, niillä voisi olla vaikutusta OP Yrityspankin liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.</p> <p>OP Yrityspankki -konserni saattaa jatkossa harkita strategisia yritysjärjestelyitä ja yhteistyösopimuksia. Ei voi olla varmuutta siitä, että OP Yrityspankki -konserni</p>
--	---

		<p>onnistuisi tällaisia hankkeita koskevien suunnitelmien toteuttamisessa tai että hankinnat ja niiden toteutus onnistuisivat odotusten mukaisesti. OP Yrityspankki ei voi taata, että odotetut integraatio- ja synergiatavoitteet toteutuisivat. Mikäli OP Yrityspankki ei onnistuisi toteuttamaan mahdollisia yritysjärjestelyitään menestyksekkäästi, sillä voi olla olennaisen haitallinen vaikutus OP Yrityspankin liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan</p> <p>Vakavaraisuus: OP Yrityspankki -konsernin täytyy kulloinkin sovellettavien säännösten mukaisesti täyttää sen toimintaa koskevat vakavaraisuusvaatimukset, mikä on myös sen toimiluvan edellytys. OP Yrityspankki -konsernin pääomarakenteen ja vakavaraisuussuhteen muutokset voivat vaikuttaa OP Yrityspankin luottokelpoisuusluokituksiin sekä varainhankintaan ja sen kustannuksiin.</p> <p>Jäsenluottolaitosten keskinäiseen vastuuseen liittyviä riskitekijöitä: Yhteenliittymälain mukaisesti jäsenluottolaitokset, mukaan lukien OP Yrityspankki ja OP Osuuskunta, ovat keskinäisessä vastuussa toistensa veloista sitä kautta, että ne ovat velvollisia osallistumaan toisen jäsenluottolaitoksen selvitystilän ehkäisemiseksi tarvittaviin tukitoimiin sekä keskusyhteisön toisen jäsenluottolaitoksen puolesta suorittaman velan maksuun. Jäsenluottolaitoksilla on lisäksi keskusyhteisön maksukyvyttömyystilanteessa osuuskuntalain ja keskusyhteisön sääntöjen mukainen rajaton lisämaksuvelvollisuus keskusyhteisön veloista. Tällä voisi olla olennainen haitallinen vaikutus OP Yrityspankki -konsernin liiketoimintaan, toiminnan tuloksiin ja taloudelliseen asemaan.</p> <p>Operatiiviseen toimintaan liittyviä riskejä: Merkittävimmät tunnistetut operatiiviset riskit liittyvät järjestelmiin, liiketoiminnan prosesseihin, dokumentaation oikeellisuuteen sekä toiminnan resursointiin.</p> <p>Vahinkovakuutustoimintaan liittyviä riskejä: Merkittävimmät vakuutusriskit liittyvät riskin valintaan ja hinnoitteluun, jälleenvakuutussuojan hankkimiseen ja vakuutusvelan riittävyteen. Vakuutusriskien lisäksi merkittävä vakuutustoiminnan riski muodostuu vakuutusvelkaa ja omaa pääomaa kattavan omaisuuden sijoitusriskistä. Sijoitustoiminnan merkittävimmät riskit ovat markkina- luotto- ja likviditeettirisikit, jotka voivat toteutua sijoitusomaisuuden odotettua alhaisempana tuottona tai sijoitusten arvojen alentumisena.</p> <p>Ihmisen toiminnasta johtuvat katastrofit ja luonnonkatastrofit: Ihmisen toiminnasta johtuvien katastrofien tai luonnonkatastrofien perusteella tehdyt korvausvaatimukset voivat aiheuttaa huomattavaa kausikohtaista vaihtelua Vahinkovakuutuksen taloudellisessa tuloksessa. Vakuutettujen kohteiden arvonnousu, maantieteellinen keskittyminen ja inflaatiovaikutukset voivat lisätä katastrofien johdosta tehtyjen korvausvaatimusten suuruutta.</p> <p>Lainsäädäntöön ja määräyksiin liittyviä riskejä</p> <p>Sääntelyyn liittyviä riskejä: OP Yrityspankki -konserni toimii kattavasti säänneltyllä toimialalla. OP Yrityspankki -konsernin on täytettävä muun muassa vähimmäispääomaa ja vakavaraisuutta, taloudellisten tietojen ja aseman raportointia ja vastuita sekä voitonjakoa koskevan sääntelyn sekä osuuspankkilain ja yhteenliittymälain säännösten vaatimukset. Tietyt OP Yrityspankki -konsernissa tehtävät päätökset edellyttävät myös viranomaisten tai yhteenliittymän keskusyhteisön etukäteen antamaa hyväksyntää tai viranomaisille tehtyä ilmoitusta.</p> <p>Oikeudellisia ja oikeudenkäyntiriskejä: OP Yrityspankin asiakkaiden tai vasta puolten kanteet OP Yrityspankkia vastaan voivat johtaa oikeusprosesseihin. Jos OP Yrityspankin todetaan rikkoneen velvollisuuksiaan, se voi olla velvollinen maksamaan vahingonkorvausta. Tällaisella mahdollisella oikeudenkäynnillä voisi</p>
--	--	---

		<p>myös olla haitallinen vaikutus OP Yrityspankin maineeseen sen asiakkaiden ja vastapuolten näkökulmasta.</p> <p>Veroriskejä: Verokantojen tai verolainsäädännön muutoksiin tai virheellisiin tulkintoihin liittyy veroriski. Veroriskin toteutuminen saattaisi johtaa maksunkorotuksiin tai veroviranomaisten määräämiin sanktioihin, jotka puolestaan voivat johtaa taloudellisiin menetyksiin.</p> <p>Riippuvuus ammattitaitoisesta johdosta ja henkilökunnasta: Tietyillä työntekijöillä on erityisen tärkeää osaamista ja asiakassuhteita, jonka vuoksi he ovat siten avainasemassa OP Yrityspankin kilpailukyvyyn säilyttämisen ja kehittämisen kannalta.</p> <p>OP RYHMÄN TOIMINTAAN LIITTYVIÄ RISKITEKIJÖITÄ</p> <p>Liiketoimintaan liittyvät keskeiset riskit: Liiketoiminnan merkittävimmät riskit ovat strateginen riski, luottoriski ja likviditeettiriski sekä markkinariskit, joista jälkimmäisistä merkittävimpiä ovat korkoriski ja sijoitustoiminnan riskit. Myös vakuutusriskit, operatiiviset ja compliance -riskit sekä keskittymäriskit ovat merkittäviä finanssiryhmän liiketoiminnassa.</p> <p>Liiketoiminnan edellytykset ja yleinen taloudellinen tilanne: Yleisen taloudellisen tilanteen heikkeneminen Suomessa tai kansainvälisesti voisi vaikuttaa epäedullisesti OP Ryhmän liiketoiminnan kannattavuuteen ja taloudelliseen asemaan.</p> <p>Pankkitoimintaan liittyviä luottoriskejä: Luottoriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että vastapuoli ei täytä luottosuhteesta syntyviä velvoitteita.</p> <p>Raha-, valuutta- ja pääomamarkkinoiden hinta- ja kurssikehitys: OP Ryhmän pankkitoiminnan markkinariskeistä merkittävät ovat korkotason muutoksen vaikutus korkokatteeseen ja luottospredin muutoksen vaikutus likviditeettireservin arvoon. Vakuutustoiminnan markkinariskien arvioinnissa keskeisimpiä ovat sijoituksiin liittyvät markkinariskit sekä vakuutusvelkaan liittyvät markkinariskit, joista tärkein on korkoriski. Taloudellisten tai markkinaolosuhteiden muutoksia ja niiden kokonaisvaikutuksia OP Ryhmän liiketoimintaan ja sen tuloksiin on vaikea ennustaa.</p> <p>Maksuvalmius ja varainhankinta: OP Ryhmän sisäisen työnjaon mukaan OP Yrityspankki Oyj turvaa OP Ryhmän keskuspankkina OP Ryhmän ja ryhmään kuuluvien yhteisöjen maksuvalmiuden sekä hoitaa tukkuvarainhankinnan. Maksuvalmiusriski on riski siitä, että ryhmä tai siihen kuuluva yhteisö ei suoriudu odotetuista ja odottamattomista, olemassa olevista ja tulevista kassavirroista tai vakuustarpeista ilman vaikutuksia liiketoiminnan jatkuvuuteen, kannattavuuteen tai vakaavuuteen.</p> <p>Systemiriski: Yksittäisen rahoituslaitoksen ongelmat voivat muodostua useamman pankin tai koko rahoitusjärjestelmän ongelmiksi, johtuen muun muassa rahoituslaitosten keskinäisistä vastuista ja riskeistä, kaupankäynnistä sekä kauppojen selvityksestä.</p> <p>Operatiiviseen toimintaan liittyviä riskitekijöitä: OP Ryhmän liiketoiminnot edellyttävät kykyä käsitellä suuria määriä transaktioita tehokkaasti ja huolellisesti. Operatiivisella riskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että riittämättömistä tai epäonnistuneista prosesseista, puutteellisista tai virheellisistä menettelytavoista, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä aiheutuu taloudellista tappiota tai muita haitallisia seuraamuksia.</p>
--	--	--

		<p>Kilpailu: Rahoitus-, vakuutus- ja varallisuudenhoitotoimialalla kilpailu on erittäin voimakasta kaikilla OP Ryhmän liiketoiminta-alueilla, mikä saattaa vaikuttaa haitallisesti liiketoimintaan, toiminnan tuloksiin ja taloudelliseen asemaan.</p> <p>Vakavaraisuus: OP Ryhmän ja sen yksittäisen yhteisön tulee kulloinkin soveltuvien säännösten mukaisesti täyttää sen toimintaa koskevat vakavaraisuusvaatimukset sekä riskien ja vakavaraisuuden hallintaa koskevat vaatimukset. OP Ryhmän pääomarakenne ja vakavaraisuussuhde voivat vaikuttaa OP Yrityspankin ja OP Ryhmän luottoluokitukseen sekä varainhankinnan saatavuuteen ja kustannuksiin.</p> <p>Vahinkovakuutustoimintaan liittyviä vakuutusriskejä: OP Ryhmässä vahinkovakuutusliiketoiminta on keskitetty OP Yrityspankki -konserniin. Merkittävimmät vakuutusriskit liittyvät riskin valintaan ja hinnoitteluun, jälleenvakuutusuojan hankkimiseen ja vakuutusvelan riittävyden arviointiin.</p> <p>Henki- ja eläkevakuutustoimintaan liittyviä vakuutusriskejä: Henkivakuutus toiminnan merkittävimmät vakuutusriskit liittyvät kuolevuuteen, jäljellä olevan eliniän odotteeseen (ts. pitkäikäisyyteen), työkyvyttömyyteen, asiakaskäyttäytymiseen ja liikekuluihin. Nämä tekijät ovat vakuutusriskin määräytymisessä keskeisiä, koska vakuutusmaksut ja vakuutusvelan määrä perustuvat näistä tehtyihin oletuksiin.</p> <p>Vakuutus- ja eläkeyhteisöjen sijoitustoiminnan riskit: Vakuutusriskien lisäksi merkittävä vakuutustoiminnan riski muodostuu vakuutusvelkaa kattavan omaisuuden sijoitusriskistä. Sijoitustoiminnan riskit voivat olla vastapuoli- tai markkina- riskejä tai operatiivisia riskejä. Korkotason nousu alentaa kiinteäkorkoisten arvopapereiden markkina-arvoja. Jos korkotaso laskee, kiinteäkorkoisista arvopapereista tulevaisuudessa saatavat uudelleensijoitustuotot laskevat. Osakekurssien ja kiinteistöjen hintojen lasku ja muutokset valuuttakursseissa voivat laskea vakuutus- ja eläkeyhteisöjen sijoitusten arvoa ja niiden tuottoa.</p> <p>Strategiaan ja yrityskauppoihin liittyviä riskejä: Vaikka OP Ryhmä on edistynyt pankki- ja vahinkovakuutustoimintojen integroinnissa ja kasvattanut jatkuvasti asiakas- ja markkinaosuuttaan, ei voi olla varmuutta siitä, että se pystyy hyödyntämään liiketoimintojen integroimisen ja keskittämisetuohjelman tuottamat edut siten, että se tulevaisuudessa voi menestyksekkäästi myydä tuotteitaan ja palveluitaan asiakaskunnalleen. Jos OP Ryhmä ei onnistuisi toteuttamaan strategiaansa menestyksekkäästi, sillä voisi olla olennaisen haitallinen vaikutus ryhmän liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.</p> <p>Lainsäädäntöön ja määräyksiin liittyviä riskejä</p> <p>Säätelyyn liittyviä riskejä ja oikeudellisia riskejä: OP Ryhmä toimii voimakkaasti säännellyillä toimialoilla ja sen toimintaa koskee laaja valvonta- ja säätelyjärjestelmä (mukaan lukien erityisesti säätely Suomessa ja Euroopan unionissa).</p> <p>Veroriskijä: Veroriski liittyy verokantojen tai verolainsäädännön muutoksiin tai virheellisiin tulkintoihin, ja riskin toteutuminen saattaisi johtaa maksunkorotuksiin tai taloudellisiin menetyksiin.</p> <p>Riippuvuus ammattitaitoisesta johdosta ja henkilökunnasta: Jotta OP Ryhmä säilyisi kilpailukykyisenä ja kykenisi toteuttamaan strategiaansa, siihen kuuluvien yksittäisten yhteisöjen on palkattava ja pidettävä palveluksessaan pätevää ja ammattitaitoista henkilöstöä kaikilla liiketoiminta-alueilla.</p>
--	--	--

D.3.	Keskeiset tiedot tärkeimmistä arvopapereille ominaisista riskeistä	<p>Lainoihin liittyvät yleiset riskit</p> <p>Liikkeeseenlaskijariski: OP Yrityspankki ei aseta Ohjelmaesitteen puitteissa liikkeeseen laskettaville joukkovelkakirjalainoille vakuutta. Mikäli OP Yrityspankki julistettaisiin laina-aikana maksukyvyttömäksi, sijoittajien Lainaan perustuvilla saatavilla ei ole etuoikeutta, vaan niillä on sama etuoikeus kuin OP Yrityspankin muilla vakuudettomilla sitoumuksilla ja siten voi olla olemassa riski siitä, että sijoittaja menettää sijoittamansa pääoman osittain tai kokonaan.</p> <p>Markkinariski: Markkinariskillä tarkoitetaan Lainan markkina-arvoon ja/tai lopulliseen tuoton määräytymiseen vaikuttaviin tekijöihin liittyvää riskiä. Sijoittajan tulee arvioida tuoton saamiseen liittyvää markkinariskiä suhteessa omiin tavoitteisiinsa sijoituksen tuotosta ja riskin sietämisestä tai esimerkiksi verrata Lainan arvioitua tuottoa vaihtoehtoisesta sijoituksesta saatavaan tuottoon.</p> <p>Tuottoriski: Arvopaperimarkkinoilla sijoittamiseen liittyy aina riskejä, eikä arvopapereiden historiallinen kehitys ole koskaan taee tulevasta tuotosta. Sijoittaja vastaa itse omien sijoituspäätöksensä taloudellisista seuraamuksista.</p> <p>Tuotteen rakenteeseen liittyvät riskit: Lainaehtojen (laskentasääntöjen) monimutkaisuus voi johtaa siihen, että sijoittajan on hankalaa tai jopa mahdotonta verrata eri Lainoja keskenään tai verrata niitä muihin vaihtoehtoisin sijoituskohteisiin.</p> <p>Ylikurssiriski: Mikäli Lainaa merkitään tai maksetaan ylikurssiin (emissiokurssi yli 100 %), tarkoittaa tämä sitä, että sijoittaja maksaa Lainan nimellisarvoa suuremman rahasumman. Maksettua ylikurssia ei palauteta sijoittajalle.</p> <p>Riski Lainan nimellisarvon menettämisestä: On mahdollista, että Kohde-etuuden arvonkehitys voi johtaa siihen, että sijoittaja menettää Lainan nimellisarvon kokonaan tai osan siitä.</p> <p>Korkoriski: Yleinen korkotason nousu laskee Lainan jälkimarkkina-arvoa. Lisäksi jäljellä olevan laina-ajan pituudella on vaikutusta siihen, kuinka suuri vaikutus korkotason muutoksilla on Lainan jälkimarkkina-arvoon.</p> <p>Jälkimarkkinariski: On mahdollista, ettei Lainalle muodostu laina-aikana jatkuvaa päivittäistä jälkimarkkinaa ja mikäli sijoittaja haluaa myydä sijoituksensa ennen Lainan eräpäivää, voi velkakirjan senhetkinen markkinahinta olla sijoitettua pääomaa matalampi tai korkeampi, mikä vaikuttaa Lainasta saatavaan lopulliseen tuottoon.</p> <p>Ennenaikainen takaisinmaksu:</p> <p>Liikkeeseenlaskijalla on Lainakohtaisissa ehdoissa mainituin tavoin oikeus vaatia Lainan ennenaikaista takaisinmaksua ilman erityistä syytä tai tapahtumaa.</p> <p>Koska Lainan Takaisinmaksettavaksi määräksi on Lainakohtaisissa ehdoissa ilmoitettu Nimellisarvo kerrottuna Yleisten lainaehtojen Liitteen 2 mukaisella Palautuskertoimella, Liikkeeseenlaskija maksaa takaisin Laskenta-asiamiehen hyvän markkinatavan mukaisesti määrittämän Lainan päättymishetkellä olevan markkina-arvon, joka voi olla yli tai alle Lainan nimellisarvon. Laskenta-asiamies määrittää hyvän markkinatavan mukaisesti, mikä osuus kyseisestä markkina-arvosta on Lainakohtaisten ehtojen mukaista korkoa/Hyvitystä. Lisäksi sijoittaja menettää mahdollisesti maksamansa ylikurssin. Takaisinmaksettavalle pääomalle eri kerry korkoa/Hyvitystä takaisinmaksupäivän jälkeiseltä ajalta.</p>
------	--	---

	<p>Jos Laina maksetaan ennenaikaisesti takaisin ennen sovittua takaisinmaksupäivää Suojausinstrumenttiin kohdistuneen lainmuutoksen, Suojausinstrumentin ylläpidosta johtuvan kulujen kasvun tai Suojausinstrumentissa tapahtuneen häiriön vuoksi, Liikkeeseenlaskija maksaa sijoittajille Liikkeeseenlaskijan hyvän markkinatavan mukaisesti määrittelemän Lainalla Suojausinstrumentin muutoshetkellä olevan markkina-arvon, joka voi olla yli tai alle Lainan nimellisarvon. Sijoittajan on huomioitava, että Liikkeeseenlaskija ei tarjoa sijoittajalle välinettä tai informaatiopaikkaa, jonka avulla sijoittaja pystyisi seuraamaan Suojausinstrumentin ylläpidosta mahdollisesti johtuvien kulujen kasvun muutosta. Täten sijoittaja ei välttämättä pysty ennalta arvioimaan Lainan ennenaikaisen takaisinmaksun tapahtumista Suojausinstrumentin ylläpidosta johtuvan kulujen kasvun johdosta.</p> <p>Liikkeeseenlaskija maksaa Lainan ennenaikaisesti takaisin markkinahintaan perustuen, jos lainaehtojen korjaus ja/tai Kohde-etuuden korvaaminen tilanteessa, jossa on kyse Osakkeeseen tai sen liikkeeseen laskeneeseen yhtiöön kohdistuvasta mukauttamistoimenpiteestä, ei tuota taloudellisesti järkevää tai kohtuullista lopputulosta, joka kuvastaa mainittua tapahtumaa edeltävää tilannetta.</p> <p>Laskenta-asiamiehen tekemät muutokset: Liikkeeseenlaskija saattaa joutua tekemään markkinahäiriön seurauksena muutoksia Lainan ehtoihin, jotta Lainan tuotto voidaan määritellä, tai laskemaan Hyvityksen ennen muutosta voimassa olleiden arvojen perusteella. Jos lainaehtojen muutoksilla ei Laskenta-asiamiehen arvion mukaan saada aikaiseksi kohtuullista tulosta, joka kuvastaa markkinahäiriötä edeltävää tilannetta, Laskenta-asiamiehellä on oikeus korvata Kohde-etuus yhdellä tai useammalla uudella korvaavalla Kohde-etuudella.</p> <p>Mahdollinen eturistiriitatilanne Laskenta-asiamiehen suorittamissa toimenpiteissä: OP Yrityspankilla Laskenta-asiamiehen roolissa on oikeus tehdä harkintansa mukaisia toimenpiteitä, jotka voivat liittyä esim. Kohde-etuuden arvonmääritykseen, Kohde-etuuden korvaamiseen ja tuoton laskennan korjaamiseen. Laskenta-asiamiehen tekemät ja Ohjelmaesitteen mahdollistamat toimenpiteet perustuvat yleiseen markkinakäytäntöön. On mahdollista, että sijoittajan on vaikea hahmottaa Laskenta-asiamiehen harkintansa mukaan tekemien toimenpiteiden taloudellisia vaikutuksia.</p> <p>On myös huomioitava, että Liikkeeseenlaskijan ja Laskenta-asiamiehen ollessa sama taho on mahdollista, että Laskenta-asiamiehen tekemillä toimenpiteillä on vaikutusta Liikkeeseenlaskijan asemaan, mikä saattaa joissakin tilanteissa aiheuttaa eturistiriitatilanteen. Näin voi olla esimerkiksi tilanteessa, jossa Laskenta-asiamiehen harkintavalta vaikuttaa Liikkeeseenlaskijan maksuvelvoitteiden määrään.</p> <p>Liikkeeseenlaskun peruuttaminen: Liikkeeseenlaskijalla voi Lainakohtaisten ehtojen mukaan olla oikeus peruuttaa liikkeeseenlasku markkinatilanteen muuttuessa, merkintäviikkipäivän jätessä alhaiseksi tai jos tapahtuu jotain sellaista, joka Liikkeeseenlaskijan harkinnan mukaan voi vaarantaa järjestelyn onnistumisen.</p> <p>Suojausriski: Liikkeeseenlaskija tai suojausvastapuoli voi liikkeeseenlaskupäivänä tai sitä ennen suojautua markkinariskiltä. Markkinariskiltä suojautuminen voi vaikuttaa kohde-etuuden hintaan ja asiakkaan saamaan tuottoon.</p> <p>Likviditeettiriski: Jos kyseessä on hyvin monimutkainen tuote tai markkinaolosuhteet ovat poikkeukselliset, Lainaa voi olla vaikeaa tai mahdotonta myydä.</p> <p>Liikkeeseenlaskijan kriisintarkaisumenettely: Lainoihin liittyy riski siitä, että Liikkeeseenlaskijan vakavien taloudellisten vaikeuksien johdosta mahdollisesti aloitettavassa kriisintarkaisumenettelyssä Lainat saattavat joutua alaskirjauksen tai osakkeiksi muunnon kohteeksi, ja yhteenliittymään kuuluvien jäsenluottolaitosten</p>
--	---

		<p>keskinäinen vastuu ja mahdollisuus tukitoimiin ei mahdollisesti koske velkasitoumuksia, jotka muunnettaisiin osakkeiksi kriisinratkaisumenettelyssä. On myös mahdollista, että Lainojen takaisinmaksuaikaa pidennetään tai Lainan koron tai hyvityksen määrää muutetaan tai maksua siirretään. Kriisinratkaisumenettelyssä mahdollinen Liikkeeseenlaskijan liiketoiminnan luovutus tai myynti kriisinratkaisuvälineinä voivat vaikuttaa Liikkeeseenlaskijan kykyyn täyttää Lainasta johtuvat maksuvelvoitteet tai Lainan arvoon. Tällöin Lainan arvo-osuuden omistajalla on riski Laina sijoitetun pääoman menettämisestä osittain tai kokonaan.</p> <p>Lainoihin liittyvät erityiset riskit</p> <p>Erityinen markkinariski liittyen Osakesidonnaiseen Lainaan</p> <p>Sijoittajan on huomioitava, että takaisinmaksettavan määrän suuruus riippuu Palautuskertoimesta, jonka suuruuden määräytymiseen vaikuttaa Kohde-etuuden arvonmuutos. Palautuskerroin ei voi olla missään tilanteessa pienempi kuin 0.</p>
D.6.	Varoitus	<p>Lainan tuottorakenne on monimutkainen ja on mahdollista, että Kohde-etuuden arvonmuutos on sellainen, että sijoittaja menettää sijoittamansa pääoman kokonaan tai osittain.</p>

Jakso E – Tarjous		
E.2.b.	Varojen käyttö	Liikkeeseenlasku on osa Pankin varainhankintaa.
E.3.	Kuvaus tarjousehdoista	<p>Liikkeeseenlaskupäivä: 26.7.2017</p> <p>Merkintäaika: 12.6.2017 – 21.7.2017</p> <p>Merkintäpaikka: OP Yrityspankki Oyj</p> <p>Laina-aika: 26.7.2017 – 22.5.2018</p> <p>Takaisinmaksupäivä: 22.5.2018</p> <p>Mikäli Takaisinmaksupäivä ei ole Pankkipäivä, siirtyy Takaisinmaksupäivä seuraavaan Pankkipäivään. Maksuajankohdan siirtyminen ei vaikuta maksettavaan määrään.</p> <p>Liikkeeseenlaskun luonne: Yksittäinen laina</p> <p>Lainan pääoma: 7.952.000 euroa</p> <p>Velkakirjan nimellisarvo: 1.000 euroa</p> <p>Minimimerkintä: 5.000 euroa</p> <p>Velkakirjojen määrä: 7.952</p> <p>Merkintäkurssi: Vaihtuva 99,59.</p> <p>Merkintöjen maksuaika: Merkintä on maksettava kokonaisuudessaan viimeistään Liikkeeseenlaskupäivänä merkinnän yhteydessä ilmoitettavalla tavalla.</p> <p>Merkintäsitoumukset: Ei</p>
E.4.	Kuvaus kaikista liikkeeseenlaskuun /tarjoukseen liittyvistä	Liikkeeseenlaskijan ja Laskenta-asiamiehen ollessa sama taho, on mahdollista, että Laskenta-asiamiehen tekemillä toimenpiteillä on vaikutusta Liikkeeseenlaskijan asemaan, joka saattaa aiheuttaa eturistiriitatilanteen esimerkiksi tilanteessa,

	olennaisista intresseistä, mukaan lukien eturistiriidat	jossa Laskenta-asiamiehen harkintavalta vaikuttaa Liikkeeseenlaskijan maksuvelvoitteiden määrään. Mahdollisissa eturistiriitatilanteissa OP Yrityspankki toimii hyvän tavan mukaisesti.
E.7.	Arvioidut kustannukset, jotka liikkeeseenlaskija tai tarjoaja veloittaa sijoittajalta	Tehdystä merkinnästä ei veloiteta merkintäpalkkiota. Arvo-osuuksien säilytyksestä veloitetaan kulloinkin voimassa olevan hinnaston mukainen säilytyspalkkio. Säilytyspalkkion suuruus riippuu sijoittajan käyttämän Arvo-osuustiliä hallinnoivan tahon säilytyspalveluehdoista. Edellä mainittujen kulujen lisäksi sijoittajilta ei peritä merkinnän yhteydessä muita kuluja.